

Šumenie líp

Časopis Ev. a. v. cirkevného zboru v Necpaloch

ROČNÍK XIII.

4/10

Štedrý večer

Všetkým nám, Bože, nádielku dnes daj!
Tým unaveným na ceste, keď už – už
zmráka sa,
daj nájsť kdes' dvere otvorené. To
v Tvojom mene.
A tým, čo stoja pred bránou
a kúsok chleba prosia,
daj striedku,
daj bochník pečený do ružova.
Nech matka viac sa nebojí,
že deti nenachová.
Však tiež dvom vetchým starčekom,
čo leto spomínajú,
daj tepla,
len trochu tepla,
rozdúchaj krb v tme chladný odpoly,
by, i keď sami sú,
v mrazivej zime neboli.
A nám, čo srdce v dlani nesieme
k bezbrehým dialkam hmlami túlavými,
daj svetla,
žiživku postav na rázcestie,
nech uhnú tiahle tône,
ťaživé triašky s nimi,
svetlu, čo z Teba bronie,
môj Bože,, buď Prvý s poslednými!

Miroslav

Štedrý večer	str. 2
Obsah	str. 2
Čas očakávania, radosti a pokoja	str. 3
Postreh dieťaťa z Detského domova	str. 4
4 sviečky	str. 5
Dar nad všetky dary	str. 6
Prečo slávime Vianoce?	str. 7
Pozdrav k Vianociam a k Novému roku	str. 9
Nezábudky sa tešia	str. 10
Adventné turné Nezábudiek	str. 15
Spomienka na Vianoce	str. 17
Detská rubrika	str. 20
Vianočný hosť	str. 22
Oswienčim a Brezinka potrebuje naše pokánie	str. 25
Koniec sveta v roku 2012 ?	str. 30
História	str. 34
Milodary	str. 38
V matrike sme zaznamenali	str. 38
Rozpis služieb Božích	str. 39
Chlieb náš každodenný	str. 40

Čas očakávania, radosti a pokoja...

V živote musíme veľaokrát na niečo čakať. Študenti čakajú na výsledky písomnej skúšky, chorí čakajú na výsledky vyšetrení, čakáme na rozhodnutia úradov, očakávame, čo nám prinesie nová mena... Aké je toto naše čakanie? S čím je správdzané? Často napätím, zhomom, obavou...

Aj Mária čakala... V tichu, komôrke svojho srdca, túžobne očakávala príchod Mesiáša. Vôbec netušiac, že práve ona sa môže stať tou vyvolenou Matkou. Bola pripravená. Aj keď ostala prekvapená príchodom Božieho posla, v pokoji a rozhodne povedala svoje: „Fiat“ – „Nech sa stane Tvoja vôľa.“

Boh sa ponížil, vzal si podobu človeka a prišiel na svet ako bezbranné dieťa odkázané na pomoc iných. Panna Mária bola tá, ktorá Mu ako prvá poslúžila. Tým, že Ho prijala pod srdce a potom Mu spolu s pestúnom, svätým Jozefom, slúžila.

Aj my sa tak, ako jednoduchá dievčina Mária, môžeme pripravovať na chvíľu, keď príde náš čas. Čas navštívenia Pána. Čas, keď sa s Ním raz stretneme pri osobnom súde, hneď pri odchode do večnosti a potom pri poslednom súde.

Ako sa máme pripraviť na tento čas? Tak, ako Panna Mária - v tichu a v službe. Uvedomujúc si, že Boh nás stvoril toľkých preto, že sa navzájom potrebujeme. Že každý je jedinečný, potrebný a užitočný. Keby Boh chcel, aby sme nikoho nepotrebovali a nikto by nepotreboval nás, stvoril by každého samostatne na pustom ostrove. Preto sa v tichu a v modlitbe máme pripravovať na to, aby sme dokázali povedať áno, keď bude treba niekomu pomôcť, poslúžiť a zároveň, aby sme sa učili a dali možnosť, aby druhí pomohli nám.

A práve Advent je ten vzácny čas prípravy, očakávania a stíšenia sa. Nie v strachu, nie v napätí, ale v pokoji a s radosťou sa učíme povedať svoje „Fiat“ pre každú udalosť – aj nečakanú a nepríjemnú. Povedať svoje „Áno“, „Tvoja vôľa nech sa stane“. Vtedy sa začne rodiť niečo nové. Začne klíčiť niečo krásne - naša láska a oddanosť Bohu, ktorá sa prejavuje láskou a službou blížnym. Lebo „viera bez skutkov je mŕtva“.

Keď budeme takto žiť, začneme pomaly rozžarovať okolo seba svetlo, ako keď sa postupne zapalujú adventné sviece a svetla tým pribúda. A čím viac budeme konať dobre, tým viac bude svetla okolo. To bude naša najlepšia príprava na Vianoce. Aby Spasiteľ, ktorý chce prísť a hľadá prístrešie, kde by sa mohol narodiť, našiel v nás pripravený prýbytok. Našiel naše srdcia čisté a rozžiarené (po dobrej sviatosti zmierenia), naplnené láskou v oddanej službe blížnym. Týmto môžeme pripraviť už teraz najkrajší a najvzácnejší darček na Vianoce pre tých, ktorých chceme obdarovať. Darček, na ktorý má každý - bohatý, ale aj chudobný. Dar sebadarovania sa, darovania svojho času, svojej ochoty, vlúdnosti, úsmevu...

Pri adventnom venci si môžeme v tichu, v modlitbe osobnej, ale i so svojimi blízkymi, uvedomovať čoraz viac, čo je zmyslom Adventu. Keď v prítmi pri blika-
júcich sviečkach si nájdeme chvíľku na porozprávanie sa so svojimi najbližšími,
priateľmi. Aby sme sa bez ponáhľania navzájom povzbudili a podelili so svojimi
bolesťami, radosťami. Toto je naozaj vzácny čas stíšenia, ktorý v našom uponá-
hľanom svete chýba čoraz viac a viac.

Ak takto prežijeme Advent, Vianoce budú plné radosti, aj keď nestihneme všet-
ko porobiť. Na Štedrý deň budeme prežívať radosť vo svojich srdciach, keď po
období vedomého stíšenia sa zaznie radostné: „Dobrý Pastier sa narodil, by
ovečky vyslobodil.“

Advent nám ponúka veľa možností. Slobodne sa môžeme rozhodnúť, ako ho
prežijeme. Naháňaním, obavami, stresom, spevom vianočných piesní? Alebo
v stíšení, v pokoji, v službe bližným, v túžobnom očakávaní nádherného obdobia
Vianoc radostne si spievajúc „Príde, príde náš Spasiteľ, cestu Mu pripravme!“

A možno si môžeme, každý sám seba povedať: „Aký bude môj Advent, také
budú i moje Vianoce. Aký bude môj život, taká bude i moja večnosť.“ Teraz je
na to ten správny čas!

**Prajem Vám i sebe požehnaný Advent. Nech sa okolo nás stále viac
a viac rozžaruje svetlo radosti, lásky a pokoja.**

Postreh dieťaťa z Detského domova

Milí priatelia, dnes vám ponúkam na zamyslenie namiesto úvodníka skutočný
vianočný príbeh, ktorý sa odohral v Rusku. Nedávno dvaja zahraniční misionári
navštívili detský domov na okraji hlavného mesta Moskvy. Bolo pár dní pred Štedrým
večerom. Ich úlohou bolo priblížiť viac ako stovke deťom - sirotám atmosféru Vianoc.
Najprv im porozprávali vianočný príbeh, hovorili o mestečku Betlehem, o Jozefovi
a Márii, o chlieve a jaslíčkach. Deti pozorne počúvali, väčšina z nich to totiž počula
po prvýkrát v živote. Dovtedy poznali iba deda Mráza, ktorý im prinášal vianočné
darčeky. Keď misionári skončili, rozdali deťom rôzne pomôcky, aby si mohli samé
zhotoviť malý Betlehem aj s jaslíčkami: farebný papier, kúsky vzorovaných látok,
nožničky, farbičky...

Deti sa nadšene pustili do práce. Každý chcel mať ten najkrajší výtvar. Išlo im
to pekne od ruky. Misionári sa zastavili pri stolíku, kde sedel šesťročný Michail.
Bol veľmi šikovný. A už bol skoro hotový. Jeho Betlehem bol však veľmi zvláštny:
v jaslíčkach totiž neležalo len jedno dieťa, v jeho jaslíčkach ležali vedľa seba detičky
dve! A tak sa spýtali, kto je to druhé dieťa. Chlapec im najprv porozprával všetko,
čo pred chvíľou sám počul. Avšak celému vianočnému príbehu dal veľmi zvláštny
koniec. Povedal: „Keď Mária položila narodené dieťa do jaslíčok, malý Ježiš
sa pozrel na mňa a spýtal sa, či mám domov. Povedal som Mu pravdu, že nemám.“

Nemám mamu ani tatka, nemám nikoho a nemám ani domov. Preto bývam tu, v sirotinci. A tak mi malý Ježiš povedal, že môžem ostať s Ním. Ja som sa však bránil, pretože som nemal preňho darček, ktorý by som Mu mohol - tak, ako všetci ostatní, čo sa Mu prišli pokloniť do Betlehema - darovať. Veľmi som však chcel zostať s Ním, a tak som tuho premýšľal, čo by som Mu len mohol dať. A potom ma to napadlo: ponúknem Mu, že Ho zahrejem. To je predsa výborný dar! Kým som nebol tu, tak sme sa s inými opustenými deťmi zahrievali navzájom v našich skrýšach. Aby sme nepomrzli. Spýtal som sa teda Ježiša, či by to bol darček, keby som Ho zahrieval. A predstavte si, On mi povedal, že by to bol ten najlepší dar, aký dostal. A tak som vliezol do jaslíčiek aj ja, Ježiš sa na mňa milo usmial a povedal mi, že s Ním môžem zostať už navždy.“ Malý Michail dokončil svoje rozprávanie so slzami v očiach. Ručičkami si zakrýval tvár, aby to tak nebolo vidno. Plakal od šťastia, lebo konečne našiel niekoho, kto ho neodmietol, ale ponúkol mu, aby boli navždy spolu...

(preložené z angl.)

4 sviečky

Horeli 4 sviečky na adventnom venci, tak tíško, že bolo počuť ako sviečky začali hovoriť.

Prvá sviečka si vzdychla a povedala: Menujem sa **POKOJ**. Moje svetlo síce svieti ale ľudia žiadny pokoj nedodržia. Jej svetielko bolo čím ďalej tým menšie až napokon úplne zhaslo.

Svetlo druhej sviečky tíško zakmitalo a povedalo: Menujem sa **VIERA**. Som ale zbytočná. Ľudstvo nechce nič o Bohu vedieť, nemá preto cenu, aby som ďalej svietila. Prievan zavalilo miestnosťou a svetlo druhej sviečky zhaslo.

Tíško sa ku slovu prihlásilo tretia sviečka: Menujem sa **LÁSKA**. Už nemám silu, aby som svietila. Ľudia ma odstavili bokom. Vidia len sami seba a nie tých, ktorých by mali mať radi.
A s posledným záchvatom zhaslo i toto svetlo.

Vtom vošlo do miestnosti dieťa, pozrelo sa na sviečky a povedalo: Vy musíte predsa svietiť a nie byť zhasnuté. A skoro začalo plakať. Vtom sa prihlásila k slovu štvrtá sviečka a povedala: Neboj sa, dokiaľ ja svietim, môžeme stále zapáliť ostatné sviečky. Volám sa **NÁDEJ**.

Dieťa zapálilo od sviečky zápalku a rozsvietilo znovu ostatné sviečky. Plameň nádeje by nemal v tvojom živote zhasnúť. A každý z nás by mal plamene pokoja, viery, lásky a nádeje neustále udržiavať.

Dar nad všetky dary

Do fihučkej noci
z okna svieti sviť
a mne v túto nôcku
chce sa veľmi žiť.

Na oblohe hviezdy
žiaria jagavé
zvestujúcu lásku
v žiari záplave.

V nočnom kraji počuť
zbožnej piesne hlas
svieti Božia láska
zapálená v nás.

Bože, daj hriešnemu,
aby veril smel,
že sa v Betleheme
zrodil Spasiteľ!

Po požehnanej jeseni sú tu zas. Sviatky nádhery a pokoja. Ospievané básnikmi, vysnívané deťmi. Možnosť pre zmierenie tam, kde na to nebolo dosť sily doteraz. Pre niekoho sú tiež chvíle oddychu po zhone týždňov, ktoré preleteli ako voda.

A opäť sú tu „Vianoce“. Čas radosti, veselosti nastal požehnaný. Hlahol zvonov volá - malých i veľkých. Veď je sviatok sviatkov. Najväčší daný Bohom ľuďom. Boh dáva nám dar nad všetky dary - svojho Syna. Kráčame za hlaholu zvona - modlíme sa a spievame tú nádhernú - „Tichú noc“.

A potom doma. Deti sa tešia rozžiarenému stromčeku - darčekom. My s nimi. Stávame sa opäť deťmi. Spomíname na tie naše Vianoce z detských čias. Omnoho skromnejšími, ale duchovným obsahom však bohatšími. Tepló domova, mamin najlepšie chlieb, najchutnejšie koláč, najkrajšie otcovo jablčko, ktoré rozkrájaj pre nás všetkých pri vianočnom stole. A ten najsladší med, čo mama potierala oblátky. To sú tie najkrajšie spomienky aj po mojich 80 rokoch. Tiež si spomínam na nebohého pána farára Chalupku, na tú jeho vianočnú kázeň - tú modlitbu, ktorú ešte po rokoch viem ešte aj teraz naspamäť. Veľká je sila Štedrého večera. Lebo Vianoce sú Vianoce.

Aj deti, ktoré po rokoch vyleteli z rodného hniezda, aj tie sa tak rady vracajú na tieto sviatky domov. Zaplnia sa prázdne stoličky, spomína sa na najkrajšie zážitky doma v rodine a všade panuje pokoj a šťastie. Domov je domov.

V kruhu rodiny
všetci sa zišli,
popriať si veselé
Vianoce prišli.

V tichom zamyslení
uctia si noc,
tá noc skrýva čarovnú moc.

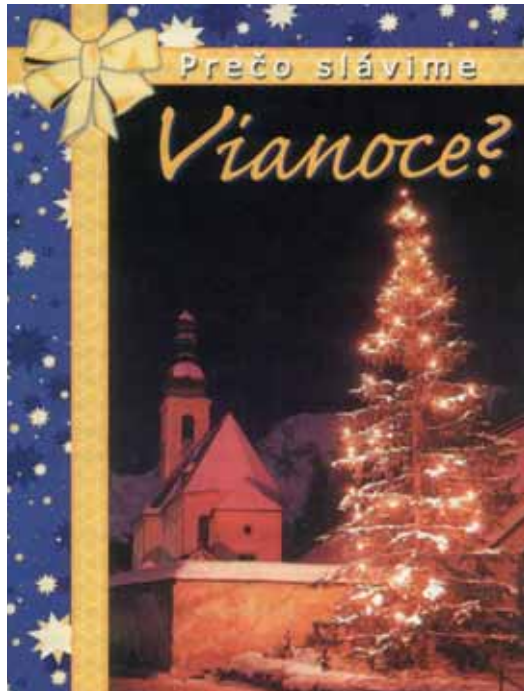
V nej narodil
sa Mesiáš
Ježiš Kristus
Spasiteľ náš.
Všetci sa Mu radujeme,
zdravie šťastie si prajeme.
Vonku tichučko
padá sneh,
vianočne jagá
sa celý breh.
V potoku ľad
sa ligoce,
Šťastné a veselé Vianoce!

P. Malinová, Ďanová

Prečo slávime Vianoce?

Prešlo už vyše dvetisíc rokov odvtedy, ako vládca rímskeho impéria cisár Augustus prikázal spísať obyvateľstvo. Každý občan musel byť zapísaný v mieste, do ktorého patrila jeho rodina, čo spôsobilo veľké presuny ľudí. Toto cisárske nariadenie prinútilo Jozefa žijúceho v meste Nazaret putovať až do sto kilometrov vzdialeného Betlehema, pretože práve z neho pochádzal. Túto cestu však musela podstúpiť aj jeho manželka Mária, ktorá bola v tom čase tehotná. Keď po vyčerpávajúcej ceste dorazili na miesto, prišli na Máriu pôrodné bolesti. Samozrejme, v Betle-

heme vtedy nebola žiadna pôrodnica, dokonca sa pre ňu v preplnenom meste nenašla ani jedna voľná izbička. Pre unavenú Máriu sa nakoniec našlo miesto iba v maštali. Nie je zvláštne, že sa pre narodenie dieťaťa, ktoré sa podľa biblických prorociev malo stať Záchrancom ľudstva, nenašlo dôstojnejšie miesto?

Prečo práve maštal'?

Prečo si Ježiš Kristus, ktorý prebýval v dokonalej čistote neba, zvolil pre svoje narodenie maštal'? Prečo vôbec opustil nádherné nebo a prišiel v ľudskom tele do najväčšej pozemskej chudoby? Prečo ten, ktorý bol Božím Synom, prišiel medzi obyvateľov zeme ako bezmocné dieťa? Prečo? Z jednoduchého dôvodu: Aby sme sa my, pozemšťania, mohli raz stať obyvateľmi neba. Môžete namietnuť: To znie ako rozprávka! A predsa je Jeho narodenie i život historickou skutočnosťou! Ježiš sa stal pozemšťanom, aby z nás ľudí spravil nebešťanov. To je nádherná vyhladka. Nech je za to Ježišovi Kristovi česť a sláva! Uvedomujeme si však, čo Ho to stálo? Prijal cestu bolesti. Narodil sa ako človek, mal ľudské zraniteľné telo. Šiel cestou poníženia a utrpenia až po smrť na kríži. To všetko podstúpil z lásky k nám.

A čo my?

Cez Vianoce prichádzajú mnohí ľudia do kostolov a chrámov. Chcú vidieť jasličky a vypočuť si sviatočné piesne. Možno aj niektorí poďakujú Pánu Bohu za narodenie Spasiteľa. Avšak to nestačí na to, aby sme sa stali nebešťanmi. Človek sa musí takisto, ako sa svojím telesným narodením stáva obyvateľom zeme, aj do nebeského kráľovstva narodiť - duchovne. V Biblii v 1. kapitole Jánovho evanjelia čítame: *Ale tým, čo Ho prijali, dal moc stať sa dieťkami Božími, tým, čo veria v Jeho meno, ktorí boli splodení nie z krvi, ani z telesnej žiadosti, ani z vôle muža, ale z Boha* (verše 12 a 13). Zázrak duchovného narodenia prežijeme až vtedy, keď uveríme v Ježiša Krista a podriadime Mu svoj život.

Práve tieto Vianoce môžu byť pre teba zvlášť radostné. Pán Ježiš čaká na tvoje rozhodnutie a je pripravený konať zmeny v tvojom živote. Duchovným narodením sa staneš občanom Božieho kráľovstva. Pán Ježiš povedal svojim učeníkom, ktorí sa rozhodli pre život s Ním: Radujte sa, vaše mená sú zapísané v nebesiach. Pána Ježiša môžeš pozvať do svojho srdca kedykoľvek, hoci aj v tejto chvíli:

Pane Ježišu, ďakujem Ti, že už viem,
čo všetko si pre mňa vytrpel. Aj ja túžim
po novom živote s Tebou tu na zemi
a aj raz v nebi. Vezmi môj život
do svojich rúk. Buď aj mojím
Záchrancom a Pánom.
Amen.

(Z letáka Bratislavskej tlačovej misie, M21)

Pozdrav k Vianociam a k Novému roku

„Lebo Dieťa sa nám narodilo!“

V čase, keď sa náš duchovný zrak upriamuje na maličké Dieťa uložené v betlehetských jaslíčkách a keď s radosťou i s obavami pozeráme v ústrety prichádzajúcemu novému roku 2011, prihováram sa Vám, milí čitatelia Šumenia líp, a to slovami Písma Svätého: „Podme až do Betlehema a vidme, čo sa to stalo...“ (Lk 2,15a).

Betlehemskí pastieri zostávajú pre nás žiarivým príkladom. Bez akýchkoľvek zastávok si to namierili priamo od svojej práce, z betlehetských strání, do betlehemskej maštaľky. Išli priamo na miesto, kde našli Máriu, Jozefa a Dieťa, uložené v jaslích.

Urobme aj my podobné rozhodnutie. „Podme!“ Pred naším duchovným zrakom nech nie je vianočný stromček ani darčeky, ani štedro prestretý stôl ... Lebo toto nie je tá pravá podstata Vianoc. Tou je narodený Ježiš Kristus. Ponáhlajme sa aj my do Betlehema, nájdime Ježiša, zostaňme s Ním a ponorme sa do hlbokého tajomstva Jeho narodenia.

K blížiacim sa sviatkom Božieho narodenia prajem Vám veľa hlbokej radosti z príchodu Mesiáša, vďaka ktorému sme vykúpení a môžeme radostne kráčať životom k cieľu, ktorý nám On sám vytýčil v nebesiach.

Požehnaný čas Vianoc i Nový rok 2011

praje a zo srdca

žehná

Jozef Havrila, ev. farár-senior

Nezábudky sa tešia na dokončenie žabokreckej modlitebne...

26. septembra 2010 v Kultúrnom dome v Žabokrechoch sa uskutočnilo podujatie v spolupráci so Spoločenstvom ev. žien a detsko-mládežníckym spevokolom Nezábudky. Účastníci tohoto pekného podujatia, popri vystúpení detsko-mládežníckeho spevokolu, so záujmom zhladli aj fotodokumentáciu priebehu prác na žabokreckej modlitebni, ktorú pripravil brat farár.

Prečo sa takýto projekt uskutočnil? Nuž, predovšetkým preto, že mnohí nevedia, čo všetko sa na modlitebni robí, ako práce pokračujú a čo ešte treba urobiť, aby sme k Vianociam 2010 mohli uskutočniť služby Božie v zrekonštruovaných priestoroch. Viacerí ľudia sa nás s údivom často pýtajú, čo to všetko vraj ešte na modlitebni robíme, veď sme už dávno mali byť vo svojich priestoroch so svojimi aktivitami a službami Božími. Preto aj touto fotoprojekciou chceme ľuďom ozrejmiť, čo všetko sa naozaj urobilo a koľko toho je ešte pred nami v ďalšom období.

Prítomní mali možnosť vidieť na plátne aj projektovú dokumentáciu na „celú“ rekonštrukciu modlitebne od p. projektantky Ing. Olgy Štroncerovej. Br. farár vysvetlil prítomným, prečo je projekt rozdelený do dvoch etáp a že okrem bohoslužobných priestorov modlitebne, kde sa budeme stretávať na službách Božích, pripravíme v budúcnosti priestory pre bývanie kaplána, kanceláriu a rovnako tak aj ubytovacie priestory pre sústredenia konfirmandov, mládeže, detí, a to nielen z nášho cirkevného zboru, ale aj zo seniorátu, prípadne z iných, vzdialenejších cirkevných zborov iných

seniorátov. Tieto priestory budú môcť slúžiť aj ako školiace stredisko našej cirkvi pre rozličných misijných a iných pracovníkov. Naše Nezábudky sa najviac potešili konštatovaniu, že nad zborovou miestnosťou vznikne ďalšia zborová sieň, ktorá bude slúžiť ako miestnosť pre stretávania mládeže, detí, spevokolistov a bude tam priestor aj pre kuchynku, nocľahy a pod. Niektorí mladí po skončení fotoprojekcie prišli za mnou a pýtali sa: „Pán farár a kedy to už bude hotové? Mohli by sme sa tam ísť pozrieť aj teraz?“ A veru, po skončení aj išli so záujmom pozrieť si rekonštruované priestory a niektorí aj sľúbili, že ak bude treba pomôcť, aby sme ich pozvali, že radi prídu. Verte mi, potešilo ma to. Neraz dospeli bez záujmu prechádzajú okolo a ani sa len neopýtajú, ako sa nám darí, či netreba v niečom pomôcť. A tí najmenší sa tešia z pekného diela, ktoré sa tu koná a radi by priložili ruku k dielu. Nedajme sa zahabiť našimi deťmi. Skôr my sami im budme príkladom pri zveľaďovaní „hradieb Sion“.

V rámci I. etapy sa v r. 2008 začalo s podpiľovaním zvlhnutých múrov, výbúrami starej betónovej podlahy, zburaním starej povaly a strechy, a zbudovaním novej povaly a novej strechy. Strechu sa nám nepodarilo ukončiť úplne, pretože práce sa museli zastaviť príchodom tuhej zimy.

V roku 2009 sme hneď začiatkom jari pokračovali v dokončení strechy-veže modlitebne. Následne sme pokračovali v dokončení podpiľenia budovy a zaizolovaním podlahy. Po dôkladnej tepelnej izolácii podlahy sme s pomocou Dušana Polonca

pripravili rozvody podlahového kúrenia a podlahu zabetónovali. P. Milan Štefanides, stolársky majster, na vežu modlitebne vyhotovil drevené okná a žalúzie, kvôli zvonom, ktoré nám zabezpečil OÚ Žabokreky.

V roku 2010, hneď na jar, po výberovom konaní, sme osádzali nové plastové okná a dvere na modlitebňu. Boli to už radostnejšie práce, nakoľko doteraz sa stále niečo búralo a opravovalo, no po týchto prácach bolo už vidieť kus peknej roboty. Hneď nato sme začali s vnútornými omietkami. Niektoré časti starých poškodených omietok bolo potrebné odstrániť a nahradiť novými. Po dokončení omietok pokračovali práce na hornej časti budovy. Vymurovali sme novú kotolňu, p. Ján Štefanides pripravil elektrické rozvody do celej budovy a predsedníctvo zboru (br. farár a br. poddoporca) sa podujalo na vymurovanie oltára v podobe otvorenej Biblie. V spolupráci s Martinom Zacharom a ďalšími neúnavnými pomocníkmi (Marta Poloncová, Zuzana Valocká, Zdenka Móricová, Miloslav Šípka a mnohí ďalší) aj tieto práce na oltári a kotolni dospeli k úspešnému koncu.

Aby sme práce mohli dokončiť do takého štádia, ktorý by nám umožnil na Vianoce 2010 stretnúť sa na službách Božích v priestoroch obnovenej modlitebne, bolo potrebné zhromaždiť aj potrebné finančné prostriedky. Tých však bolo málo. Zvolané presbyterstvo filie Žabokreky uvažovalo: ako ďalej? Vynaložiť úsilie na dokončenie alebo zazimovať stavbu a stretávať sa naďalej v Dome smútku? Rozhodovanie

nebolo ľahké, pretože v čase ekonomicko-hospodárskej krízy mnoho rodín zápasí s nedostatkom pracovných príležitostí i finančných prostriedkov. V takomto období je nepopulárne, robiť nové zbierky či vyzývať k zvýšenej obetavosti. Ale popri prácach, ktoré konáme, je pred nami ešte nesplatená pôžička z Nemecka v objeme 3 splátok po 5.000, EUR (4 sme už vyrovnali). Na stretnutí sme sa dohodli, že sa pokúsime v prácach pokračovať tak, aby na Vianoce sme sa mohli stretnúť vo vlastných priestoroch. Ťažko sa však bolo dohodnúť na tom, ako zabezpečiť finančné prostriedky na dokončenie a na splátku do Nemecka. Nakoniec sme sa dohodli, že formou dobrovoľných pôžičiek od cirkevníkov, hlavne presbyterov, sa pokúsime zhromaždiť finančné prostriedky na dokončenie najpotrebnejších prác. Úmysel pekný. Realita bola iná. Podarilo sa nám doteraz zhromaždiť len tretinu z predpokladaného obnosu. Dokážeme uhradiť naplánované práce na modlitebni, ale na splatenie pôžičky do Nemecka nám nezostane. Boli by sme radi, keby sa našli ešte ďalšie otvorené srdcia k pomoci v tejto neľahkej situácii.

Práce aj napriek chladnému počasiu pokračujú. Do kotelne bol namontovaný nový kotol, dokončený prívod plynu, vybavili sme zapojenie kúrenia, plynomer, zmluvu na odber plynu a potrebné revízie. Kúrenie už funguje. Veríme, že sa významnou mierou bude podieľať na tom, aby sme sa pri bohoslužobných stretnutiach a iných misijných akciách cítili vo vlastných priestoroch príjemne a v pohode.

V zborovej sieni neustále pokračovali drobné práce na dokončení oltára, začalo sa s maľovaním a po 2. adventnej nedeli začali práce na kladení podlahy. Práce, ktoré sa v posledných týždňoch konali a konajú, dokážeme napísať stručne niekoľkými vetami. Ale koľko rôznych drobností a záležitostí je potrebné deň čo deň riešiť, aby tieto práce boli dotiahnuté do konca, to sa nedá ani opísať. Najlepšie to vedia tí, ktorí sa na stavbe zastavia, informujú a pomáhajú. Sme za týchto ľudí vďační. Veríme, že Pán Boh nám takýchto ľudí stavia do cesty, že ich používa pri budovaní svojej cirkvi a je len na nás, aby sme skúmali, či aj nás Pán cirkvi nechce použiť pri zveľadňovaní tých priestorov, ktoré budú slúžiť nám i našim potomkom.

Po položení podlahy a vymaľovaní oltára a oltárnej časti zostane týždeň pre p. Milana Štefanidesa, aby sa sústredil na dokončenie oltárnych priestorov (pódium, kríž, oltárny stôl, ohradka, kazateľnica) a rovnako tak aj vo veži zvonice pripravil všetko pre to, aby mohli byť konečne nainštalované zvony. Na ich zvuk, rozliehajúci sa obcou, tešíme sa už veľmi dlho. Keď píšem tieto riadky, prorockým odvážnym pohľadom vidím to ako hotovú vec. Verím, že Ten, ktorý k nám prišiel z nebeských výšin, aby nám pomohol v našej biede a našom hriechu, prichádza k nám vo svojom Slove neustále. Verím, že On nám pomôže aj v tomto bohumilom diele, pretože ho nerobíme na svoju slávu, ale konáme ho ako Božie dielo, aby Boh bol oslávený. Božou vôľou je, aby sme sa v obnovených priestoroch stretávali ako Jeho ľud, a aby sme sa tam obnovovali na vnútornom človeku.

„Nie nám, ó Hospodine, nie nám,
lež menu svojmu urob česť
pre svoju milosť a vernosť!“ (Žalm 115,1)

Mgr. **Jozef Havrila**, zborový farár

Adventné turné Nezábudiek

Prvé dve decembrové soboty sme sa s Nezábudkami venovali na nácviokoch príprave adventných vystúpení. Zimnú náladu nám vylepšilo aj sneženie, ktoré krajinu okolo nás pokrylo bielym závojom. Ako to už zvykom býva, že radi navštívime aj iné cirkevné zbory, tento krát sme sa vybrali s Nezábudkami do cirkevného zboru v Turanoch. Pre husté sneženie sme sa dohodli na skoršom rannom odchode, a tak o 8-mej ráno sme sa z dohodnutých stanovíšť vydali na cestu za dobrodružstvom. Ani v Turanoch nedalo cirkevníkom počasie spať a vítali nás už s lopatami v rukách a odhrabanými chodníkmi okolo kostola. Po prehladnutí si priestorov kostola sme si pripravili aparatúru a rozcvičili naše hlasy, domáci s bratom farárom nám ochotne pomáhali. Služby Božie začínali o 10:15, slúžil počas nich domáci brat farár Martin Vargovčák. Na úvod Bohoslužieb sme zaspievali jednu pieseň Prítomný je Pán, čím sme pripravili prítomných na naše pokázňové vystúpenie. V kázni sa brat farár opieral o biblickú postavu Jána Krstiteľa. Hneď v úvode porozprával príbeh, ako človek z cirkusu, oblečený za klauna utekal do blízkej dediny s prosbou o pomoc pri požari ich cirkusu. Nikto mu však v dedine neveril, že je to realita, mysleli si, že je to reklama na blížiace sa vystúpenie, pri jeho prosbe o pomoc mu tleskali, zabávali sa. Uverili mu až vtedy, keď sa požiar rozšíril do dediny. Týmto príbehom chcel poukázať na to, ako aj nám je mnohokrát ponúkané evanjelium, ale je málo tých, ktorí ho prijímajú. Nestačí ho len počúvať, treba ho prijať do srdca a urobiť rozhodnutie žiť pre Krista a s Kristom. Často však prichádzajú do života kresťana chvíle, pri ktorých zlyháva v týchto rozhodnutiach, nežije tak, ako by sme podľa evanjelia mali, mnohých to potom odrádza v ďalšom duchovnom zápase. Br. farár nás povzbudzoval kráčať malými krôčikmi ďalej, napr. v konkrétny deň si dať nejaké predsavzatie a snažiť sa ho aj splniť.

V bloku nášho vystúpenia sme zaspievali 6 piesní, ktoré boli poprepletané predstavením Nezábudiek, scénkou, básňou a ďalším hovoreným slovom. Nám všetkým snáď najviac vyčarila úsmev na tvári naša najmladšia spievajúca Nezábudka Emka Kralšovská, ktorá úspešne zvládla svoje prvé sólové vystúpenie. Prítomní odmenili naše vystúpenie potleskom a po skončení Bohoslužieb sme boli pozvaní na občerstvenie do zborovej miestnosti. Napokon sa naša kolóna áut presunula do svojich domovov na obedy a krátky oddych, pretože poobede nás čakala Vianočná akadémia v Belej v spolupráci so základnou školou. Program sa začal krátko po 16-tej hodine, tentokrát v evanjelickom chráme. Priestory na takéto podujatie tam boli veľmi stiesnené, napriek tomu sme sa „nejako“ pomestili. Akadémiu otvorila pani riaditeľka ZŠ, spolu so svojimi šikovnými žiačkami. V prvej časti programu vystúpila základná škola, boli to rôzne scénky, básne, vinše, hra na klávesoch a gitare. Program pripravili deti pod vedením p. učiteľky Mgr. Ľubky Hlinkovej. V druhej časti poslúžili opäť Nezábudky, vyvrcholením bola spoločná pieseň Tichá noc v atmosfére horiacich sviečok.

Tento deň bol pre nás všetkých veľmi náročný, avšak určite priniesol do našich srdiečok veľa radosti a požehnania. Vďaka Ti, Bože, za všetko!

Zuzana a Miloš Lisí

Spomienka na Vianoce

Bolo to dávno, prežívali sme so sestrami detské roky. Tak, ako všetky deti, aj my sme sa najviac tešili na obdobie Vianoc. Vtedy náš dom žil zvláštnou atmosférou, aká bola len na Vianoce. Prečo? Pri upratovaní a pečení skromných koláčov sme s mamou spievali vianočné piesne. Pri speve robota lepšie ubúdala. Keď sa nám už nechcelo spievať, začala mama rozprávať rôzne príbehy zo svojho detstva a mladosti. Jeden z príbehov mojej mamy Judity ponúkam aj vám.

Krásnych dievčenských rokov som si neužila. Boli len štyri (v 18. roku som sa vydávala). Tento časový interval bol primalý na to, aby som ho stihla vychutnať.

Po confirmácii bola práca pre mňa doma: súrodencom som strážila deti, mali sme hydinu, pole, nemala som čo plánovať. Ale Pán Boh sa postaral. V jedno dopoludnie prišla za mnou dcéra nášho pána farára a hovorí: „Čo robíš, aký máš plán, neišla by si slúžiť do fary v Háji?“

„Ja by som išla, ale sa musím mamy opýtať.“ Ona odišla a ja hybaj za mamou do pola s obedom, s motykou. Tá prekvapená, súhlasila. Potom sme v rojčení o budúcich dňoch pracovali s motykou. Mama, hoci neslúžili nikdy, vedeli mi rozprávať: „No, v službe je dobre, keď je dobrá pani, keď sa páni medzi sebou dobre znášajú a keď majú čo jesť. Judka moja, viem, že ti bude ťažko na začiatku, ale si zvykneš, neboj sa. Teraz si musíš všetko popratať, popigľovať, aby si tam prišla čistá. A ako ti to povedala, kedy pôjdete?“*

„Hovorila, že tu, vo fare, je na návšteve ich dcéra z Hája a keď pôjde domov, odvezú ju na koči na stanicu a ja pôjdem s ňou.“

Aj otec súhlasil: „Dobre, Judka naša, veď tam sa zle nenaučíš a pani farárka sa narodila tu vo fare, je to farára Polereckého dcéra, preto chcú dievča z Necnál.“*

Začala sa príprava na cestu – pobalili veci, psychicky sa pripravili. Šiat a obuvi sa mi aj pri skromnosti nazbieralo dosť; a ja som chvíľami prežívala radosť, chvíľami úzkosť, vyhrkli mi aj slzy. V dohovorený deň zahrkotal a pri nás zastal farára koník s kočom. Nebolo času na fanatické lúčenie. Chytro som vysadla na kozlík a koník začal bežať, lebo nebolo moc času ku vlaku. Ešte som zakývala susedom, aj oni mne a už sa miňalo známe pole, rodná dedinka, kostol na vršku. „Darmo, už musím byť ako dospelá,“ pomyslela som si zo strachu aj z hrdosti.

Vlak nás dovezol do Teplíc a odtiaľ peši sme išli do hájskej fary, čo je asi 2km. Privítaná som bola milo, prívetivo, ale to mi nič neplatilo, mne sa vnútro len tak dvíhalo a srdce mi zvieralo.

Zoznámila som sa s domácimi aj s ubytovaním v kuchyni. Keď som sa preobliekla a uložila si šaty do truhlice v predizbe, hneď som mala robotu – doniesť drevo, umyť dlážku pred pecou v kuchyni. V službe som mala na starosti kuchyňu, predizbu, verandu a široké drevené podstavenie. Okrem toho som chodila aj na nákupy, pomáhala pri varení a praní, obsluhovala hostí. Naučili ma podojíť kravu. Keď mendík

zaspal v nedeľu ráno, išla som aj do kostola zvoniť. Roboty vyše práva na 14-ročné dievča.

S pani farárkou sme mali živé debaty o jej živote aj o Nepochloch. Vniesla som spev do ich domácnosti, vyspevovala som všelijaké pesničky, nakoniec sa pridali aj pani farárka. Lenže zo začiatku nebolo mi do spevu. Úžasne ťažko som niesla odlúčenosť od domova. Deň ako-tak prešiel, aj som pozabudla, ale keď prišiel večer, šli ma tie hory prikryť. Prenikavý plač mnou lomcoval. „Ach, mama moja dobrá, moja maminka jediná, prečo som vás musela nechať, prečo sa musím trápiť takáto opustená? Maminka moja, už vás vari ani nikdy nevidím!“ A kvílila som nahlas, len sa tak fara ozývala. Až ustatá som potom zaspala. Prešiel týždeň, aj druhý a ja kvílil neprestávam. Pani farárka vraj povedala: „No, všade chodí ten plač za mnou, ak o týždeň neprestane, musí ísť domov.“ Lenže čas pomalinky hojil tú hlbokú moju ranu odlúčenia od svojich, domova a známych.

Od júla 1935 čo som nastúpila, nebola som doma až na Vianoce. Domov! Domov! Bože môj, toľko oplakaný domov a rodičia v ňom. Nič o nich neviem. A ja sa teraz vrátim na chvíľku! Úžasne vzrušujúca udalosť.

Pani farárka mi nabalila na cestu, poslala aj pre domácich. Ja som mala pokúpené skromné darčeky. Vlak ma doviezol do Koštian, odtiaľ peši 8km. „Už som teda blízko domova!“ Srdce mi búšilo od radosti a nedočkavosti. Oči merali smer a dialku: „Bože môj, či je to pravda?“ Na chrbte pripevnený batôžtek, uzol z plachtičky pod bradou uviazaný. Kráčam. Bolo predpoludnie a večer bol už Štedrý večer. Cestou bolo času spomínať si, ako som tadeto šla v lete na voziku, čo všetko sa dalo poznať a skúsiť za toho pol roka. „Čože vedia moje spolužiačky, ktoré sú len doma? O koľko skúseností som ja bohatšia.“ Mala som tiež možnosť skúsiť, koľko sily a výdrže treba len na túto jednu cestu.

Bod môjho domova bol kostol. Videla a dívala som sa naň hneď ako boli Žabokrekky za mnou. Bol čoraz väčší. Ako som sa približovala, spomedzi oprchnutých líp belela sa biela veža - vysoká, štíhla. Tam, v jeho blízkosti je môj rodný dom. Už vidím aj zasneženú Brotnicu, Chlm, Jamy, aj dedinka je už vlastne celkom blízko. Náš dom na kraji dediny - boli to posvätné chvíle. „Domove, domove, drahý a jediný, najmilší, najkrajší nad sveta končiny.“

„Čo len robia naši, či ich nájdem všetkých doma?“ Boli. Brat Jozef fahal vodu zo studne pre statok: „Vitaj, naša Judita!“ a pošiel mi naproti. „Doma sú všetci?“ „Už ťa čakajú.“ Klopať na dvere bolo zbytočné, lebo ma už cez sklenené dvere aj tak videli. Mama prišla ma objať prvá. „Mama, mama moja!“ „A ty moja dcérka najmladšia a najmilšia, aspoň že si mi už prišla. Pod', zlož to a zohrej sa. Si iste hladná.“ Veľké rozčítanie však zahnao aj hlad, len som sa rozplakala od návalu šťastia. „Vidišho, už máme tu šklábnu*,“ konštatovali môj otec, príduc s náručím dreva do kuchyne. Rozprávaníu nebolo konca-kraja.

Mama boli sama na celú domácnosť, tak som sa preobliekla, upratala po sebe a do roboty. Upratať po pečeni, pripraviť stôl, lebo mrak sa hlásil. Zvonili už druhý

raz do kostola – boli štyri hodiny, o piatej bývajú Štedrovečerné služby Božie. Otec - kostolník museli ísť včasnšie z domu, aby pozažihali lojové sviečky na lustrach a pred oltárom. Tak som išla do kostola s mamou. Chodník, čo šiel popod cintorín, okolie, pole, všetko bolo nádherné. Kostol bol plný, iný ako v Háji – veľký a slávnostný. Vysoká klenba sa chvela od mohutného spevu. Tichúčko, z hĺbky duše som ďakovala Pánu Bohu za všetky dobrodenia.

Piesne skončili, organ stíchol, my sme vychádzali a mendíci ešte dlho zvonili, kým sme neprišli domov. Večera bola skromná a so všetkými našimi zvykmi: najmladší z rodiny doniesol ku stolu zapálenú sviečku a recitoval naučenú vianočnú básničku. Nakoniec pozdravil: „Šťastlivé sviatky vinšujem.“ Bolo tichúčko, slávnostne. Nato sme zaspievali pesničku zo spevníka. Otec sa pomodlil, ďakovali Pánu Bohu za zdravie, že nám dal dožiť týchto sviatkov, za pokoj v duši a prosil o požehnanie Božie. Potom mama namočili prst do medu a urobili krížiky na čele všetkým s pripomienkou: „Aby ste boli pilní a každý vás mal rád.“

Povery a čary štedrovečerné nemali u nás živnú pôdu. Naši rodičia tomu neverili. Iba lokše sa nechali po jednej pre domáce zvieratstvo.

Po večeri som dala skromné darčeky: mame štofovú šatku – mali veľkú radosť. Otcovi len vreckovku, synovcovi fusekličky* a dosť. Ja som nedostala nič. Mne to už bolo samozrejmé.

Stromček bol postavený na truhlici medzi oblokmi. Bolo na ňom pár salóniek a ozdoby v tvare trúbky, vtáčika, Mikuláša, anjela.

Bola teda rodinná časť večera za nami. Začali chodiť a spievať pod oknom príbuzní, susedia. Spievali rôzne piesne od nábožných až po veselé a vtipné. Ja som odišla s kamarátkami tiež spievať popod okná po dedine. Pridalo sa k nám hodne dievčat a dedina bola ako koncertná sieň. Od všetkých strán sa ozývali dospelé aj detské spevy.

Keď som si už pred polnocou ľahla, unavená od spevu, smiechu, gulovania, naháňania, bola som ako v kolíske – všetko sa so mnou hojvalo a sladko som zaspala. Veď som doma, doma, pri svojich. Ach, ako mi je len dobre.

Do služby som sa vrátila hneď po Novom roku a zostala som tam ďalší rok. Potom sa moja cesta životom uberala do iných panských domácností. Mohla som hodnotiť, že na fare ma mnohému naučili a boli na mňa dobrí.

Našu mamu si Pán života a smrti povolal pred piatimi rokmi a nám sa zdá, akoby ešte včera otvárala dvere na dome a vítala nás. Mať takú mamu je dar od Pána Boha a ja Mu ďakujem, že sme všetci súrodenci mohli s ňou prežiť mnoho krásnych, neopakovateľných chvíľ.

Vysvetlivky k nárečovým výrazom:

*pani farárka – takto sa v danom období oslovovala manželka pána farára

*fusekličky – podkolenky

*pigľovať – žehliť

*škľabna – uplakané dieťa

Mária Kováčiková, Necpaly

Detská rubrika

Milé deti,

čakajú na vás 3 úlohy. Hurá, ide sa riešiť!

1. úloha - osemsmerovka:

Pán Boh je Darcom mnohých darov.

Na Vianoce si pripomíname narodenie Pána Ježiša.

Pán Ježiš je najväčší Dar od Pána Boha pre nás.

V osemsmerovke sa nachádzajú slová - dary, ktoré tiež ľudia dostali od Hospodina.

Niektorých darov sa môžeme dotknúť, iných nie, ale všetky sú veľmi dôležité pre náš život. Po ich vyškrtaní zostane 26 neprečiarknutých písmen, ktoré vám pomôžu doplniť verš z evanjelia:

I vošli do domu, uvideli _____ s matkou Máriou, padli na tvár a klaňali sa Mu. Potom otvorili svoje klenotnice a obetovali Mu dary:

B	A	B	K	A	V	N	Ú	Č	A	V
K	I	Ť	S	O	D	A	R	K	I	Z
O	A	B	H	A	R	T	S	E	S	D
S	D	R	L	O	I	Á	R	E	Ť	U
T	Y	A	É	I	L	A	S	A	T	C
O	T	T	K	C	A	D	V	M	O	H
L	E	P	Z	Y	D	Z	E	I	V	H
P	V	M	Á	N	L	S	T	J	A	V
O	K	O	Á	N	I	T	L	O	T	Ž
K	K	D	O	A	J	A	O	Á	K	I
O	E	L	C	S	D	E	C	I	A	V
J	D	I	O	Y	O	I	Ž	P	R	O
A	L	T	O	N	A	K	R	I	Z	T
A	M	B	M	O	V	I	N	Č	Š	M
D	I	A	K	O	A	T	E	L	O	Z
O	T	D	M	T	E	R	Y	R	S	E
V	E	O	E	V	R	H	T	U	©	M
D	D	Ľ	S	P	A	S	E	N	I	E

BABKA, BIBLIA, BRAT, DCÉRA, DEDKO, DETI
 DOMOV, HRY, HVIEZDY, JEDLO, KOSTOL, KVETY LÁSKA, MAMA, MESIAC,
 MODLITBA, NÁDEJ
 OCO, PÁN JEŽIŠ, POKOJ, PRIATEĽ, RADOSŤ, REČ SESTRA, SLNKO, SPASENIE,
 STROM, SVET
 SVETLO, SYN, VIERA, VNÚČA, VODA, VTÁCI VZDUCH, ZEM, ZRAK, ŽIVOT

2. úloha - doplňovačka:

Z jedného verša z Biblie sa nám stratili samohlásky L.

Zostali po nich len vlnovky. Skúste chýbajúce samohlásky nájsť J.

*L ~ b ~ n ~ r ~ d ~ l s ~ v ~ m dn ~ s
 vm ~ st ~ D ~ v ~ d ~ v ~ m Sp ~ s ~ t ~ l',
 kt ~ r ~ j ~ Kr ~ st ~ s P ~ n.*

3. úloha - znakovka:

V nasledujúcom verši vytlačili znaky niektoré písmenká.

Pomocou dekodéra rozlúšti slová, ktorými chválili anjeli Pána Boha, keď sa narodil Pán Ježiš.

♪∩á∩☺ n☺ vý♪o♪t~☺o& ♥o & ♪

☺ n☺ ♣☼mi po△△∩ l'♪d'△□

Ωo♥r☼j vô∩☼!

A☺	B♥	C○	DΩ	E☼	F*	G\$	H&	I≈
J∩	K△	L∩	M□	N∩	O△	P♂	Q■	R↑
S♪	T♀	U♪	V↔	W♦	X♣	Y●	Z♣	

**Tešíme sa na vaše odpovede do konca marca 2011.
 A budú aj zaujímavé odmeny.
 Neváhajte a zapojte sa!**

VIANOČNÝ HOŠŤ

(Spomienka na otca, brata biskupa F.F. Ruppeldta a na brata farára V. Marenčiaka)

Ľudia si zvykli privlastňovať kadečo. Často neprávom. Vianoce si však môže privlastňovať každý, kto je schopný odka príchodu Ježiša Krista nosiť vo svojom srdci.

Čas decembra, keď sa kraj začína belieť starobou roka a deň je čoraz unavenejší, možno aj smutnejší zo svojho celoročného svedectva, je časom, keď múdrosť Božia privolila nám všetkým, čo sme sa celý rok často nezmyselne kamsi a za čímisi hnali, zmierniť svoj beh, spomaliť, lebo nastal čas rozhovorov s Pánom, samých so sebou, so svojimi blízkymi, čas hodnotenia sa, stíšenia sa v duchu v sebe, stíšenia sa s Duchom a so všetkými svojimi pri stole, v prítmi a teple rodinného kozuba. Lebo ako roku ubúdajú dni a dňom ubúda svetlo, tak aj nám ubúda čas nášho bytia pred príchodom Pána. Stáročia sa každý rok opakuje tento prekrásny a nezmeniteľný cyklus, symbol narodenia večného života. Akoby nám Pán každý rok v tento vianočný čas pripomínal: Radujte sa, môj syn naozaj prišiel medzi vás, aby vás vykúpil z hriechu prijatím Jeho posolstva evanjelia, je medzi vami a s vami stále, vždy a všade aj teraz, keď si všetci symbolicky pripomínate Jeho príchod. Keď skutočne príde ešte raz, nesmieme byť ako tie ženy bez oleja vo svojich kahancoch, žite podľa Jeho prikázaní a čakajte pripravení. Pamätajte na to a radujte sa z Jeho príchodu.

MOJE VIANOCE

Z neba tíško padajú zmrznuté vločky snehu. Nad krajom privierajú svoje viečka ospalé hviezdy. Z hranatej veže kostola na kopčeku nad štvrtou rodinných domčekov mu srdcia zvonov posielajú ešte svoje posledné oznamy - Narodil sa Kristus Pán, veselme sa. Cez doširoka otvorené dvere chrámu počuť, ako sa organ ešte pohráva s melódiou Tichej noci. Dolieha k nám čoraz slabšie, ale my ju v sebe nesieme ďalej, aby aj ostatní vedeli, že Čas radosti, veselosti svetu nastal nyni.

Pán farár Marenčiak ešte stojí na travertínovej terase pred kostolom, podáva si ruky s poslednými, akoby sa im nechcelo odísť z kostola prehriateho vzájomnosťou a chvejúcou atmosférou. V tichom hovore čakajú, kedy si aj oni budú môcť s farárom podať ruku, zaželať si požehnané sviatky. Z davu ľudí pred kostolom zostali už len hlúčky ľudí, niektorí sa z nich pomaly vytrácajú, iní ešte postávajú, lúčia sa, takisto si navzájom želajú šťastné a veselé... Mnohí sa poznajú len

z videnia. Aj našim smerom ide niekoľko rodín, dvojíc či len samotárov. Svetlo z chrámových okien slabne každým krokom, no biela krajina nepotrebuje pre chodcov veľa svetla.

Držíme sa s otcom za ruky – on drží moju vo svojej širokej dlani. Mám šesť rokov a pred nami je „nekonečná“, pre moju nedočkavosť ešte dlhšia, dvadsaťminútová cesta. Cesta domov, do tepla, voní sladkosťou, vanilkou, dobrôt, očakávaní, náhlivosti, aby bolo všetko nachystané a všetko bolo, ako má byť a nielen na stole, cesta do náručí, ktoré sa takto otvárajú a prijímajú blízkych, nevedno prečo, len v tento čas.

Drobčím, poskakujem povedľa otca, občas si uvoľním ruku z jeho dlane a pokúšam sa na vychodených miestach šmýkať. Využije to, aby si zapálil cigaretu. Sneh nám vŕzga pod nohami. Pár ráz sa obaja nechtiac pošmykneme, zabalansujeme, smežeme sa. Pozerám sa na jeho jasnú, rozosmiatu, vždy starostlivo vyholenú tvár aj rozťahnuté ruky, ktorými si pomáha udržať rovnováhu a zostať na nohách. Nespadli sme, ale cestu máme ešte len pred sebou.

Aj tento rok rátaťme okná, v ktorých žiari vianočný stromček, no ani tento rok nevieme, koľko ich bolo. Rátať sme prestali, keď na kúsok rovnej bezpečnej cesty otec začal rozprávať o svojich detských Vianociach. S nehou a nostalgiou robotného človeka. Na chvíľu som s ním, so starou mamou, starkého už nemáme, vzala nám ho vojna, s jeho sestrou - mojou tetou a so širokou, rozvetvenou rodinou ujav, tieť, starkých, bratrancov a sesterníc v prednej izbe sedliackeho domčeka v dedinke, v ktorej neskôr zostane kúsok aj môjho srdca. Sedíme za stolom prikrýtim bielym ľanovým obrusom s ostatnými deťmi. Žiadostivo jeme, lebo dosýta sa najesť z dobrôt vianočného stola môžeme len raz do roka. V kúte izby je neveľká, drobným ovocím ozdobená jedlička. Hovoríme málo, aj na vravu dospelých ako by sadla únava a útrapy z celého roľníckeho roka. Po večeri sa nachvilku rozšantíme, kým dospelí dojedia, podopíjajú, vyhovoria svoje krivdy aj radosti. Teraz už viem, keď mi to rozprával, prečo sa mu zľahka zachvel, zlomil hlas. Nebolo to samovoľné zadržanie dychu z nečakaného pokľznutia.

Zatáčame doľava, napravo v zatáčke miňame Katolícky kopec, na ktorý sa chodí sánkovať naša časť mesta. Aj my tam o dva dni na podvečernej veselej sánkovačke nalomíme na našich „rodliach“ sanice. Sneží čoraz hustejšie, sme zapadaní, ale to nič. Blížime sa k rozostavanej ceste zo Šašvárky, prudkého, krátkeho kopčeka, možno na nej spadneme, vyvážame sa v snehu, pozasýpame ním a budeme aj tak ako snehuliaci. Na tomto kopčeku sa budem potom cestou zo školy roky v zime spúšťať na školskej taške.

Neďaleko pred nami spod smaltovaného taniera z nakloneného stĺpa nám na cestu úsborne svieti žiarovka. Za ňou sú takéto ešte dve a potom, keď prejdeme cez prechod na „rajeckej štreke“ a keď nám cestu odrátajú ďalšie tri „lampášiky“, budeme doma. Náš dialóg či otcovo rozprávanie už nič neruší, srdce sa mi chveje

pocitom, ktorý poznám, ale ho neviem opísať. Viem len, že by som si život bez otca nevedel predstaviť. Už dlhšie ideme sami, sme najďalej bývajúcna luteránska rodina, len vzadu za nami sa medzi vložkami na pozadí rozmazaných kuželov lámp objavuje tmavá silueta uja - maminho brata. Zdržal sa so známymi a teraz nás dobieha, no aj my zrýchľujeme, chceme, chcem byť doma prvý.

A sme tu, v našom „českom dvore“. Otcovo rozprávanie a moje otázky končia. Škoda. Škoda, že sa „nekonečná“ cesta skončila. Chcel som sa ho ešte opýtať na veľa vecí. Budem mať na to do jeho odchodu k Pánovi ešte viac ako štyridsať rokov, ale odpoveď na moje otázky už nikdy nedostanem, už sa k tomuto rozhovoru nikdy nevrátim, zážitok z neho a potom ešte z veľa ďalších budem však v sebe nosiť stále.

Pri prvom vchode nášho činžiaka, v ktorom kedysi nedlho bývali rodičia lekára, dramatika Závodčana Štefana Králika, ešte zrýchlim, náhlím sa k nášmu vchodu s číslom 38, ktoré si už ako školák aj spolu s názvom ulice musím pamätať. Vybehnem na prvé poschodie a hoci otec má kľúče, zvoním na našom byte, zvonček nie je elektrický, je veselý, z bicykla na druhej strane dverí v predizbe.

Kým nám naše mamy - mama a stará mama - prídu otvoriť, dochádza aj otec a ujo.

- Ááá, naši chlapi, koledníci idú, vitajte, je vonku veľká zima, ako bolo v kostolíku, kto kázal, pán farár, alebo pán biskup (Fedor Ruppeldt), aká bola kázeň, bolo veľa ľudí? - Zасыpávajú nás otázkami, že nestačíme odpovedať, hoci nás je viac.

- Podťe už dnu, nech nejde zima, ale omeňte si nohy, obúchajte si sneh z kabátov. - Obidve majú ešte zástery a tváre rozohriate radosťou i úsilím a platňami na sporáku.

- Vinšujeme vám šťastné a veselé, požehnané Vianoce. - Tuľkáme sa, dávame si pusy. Celý môj vtedajší svet naplnili objatia a šťastie.

Byt vonia kapustnicou a prepraženou masťou či olejom, ale aj ihličím a čokoládou, zákuskami z ešte tmavej obývačky. Tam ešte nesmieme, tam môže len Ježiško a naše mamy, lebo taniere, tanieriky, šálky, šálочки, poháre, príbory, fľaše a zákusky Ježiško nenesí. Ale dvere do obývačky sú pootvorené a mne sa akosi častejšie „chcelo“ cikať - aspoň sa „po ceste“ cez predizbu nadýchnem obývačkovej vône a cez sklenné výplne dverí skontrolujem stromček, vlastne len jeho tieň v okne, či je tam.

Konečne. Ježiško zvoní, pozýva nás k prestretému stolu, ale najmä k vyzdobenej jedličke a darčekom pod ňou. Postupne všetci, pomaly, dôstojne vchádzame do obývačky. Postavíme sa každý k svojej stoličke a čakáme na posledného. Keď sme všetci, stará mama, na jednu konci stola ako najstaršia nás prežehná a nahlas sa modlí. - Verím v Boha Otca všemohúceho... - potom - Otče náš, ktorý si na nebesiach ... - a pridáva ešte svoje osobné poďakovanie, že sme sa po roku

opäť všetci v zdraví zišli. A týmto slovám som vtedy najviac rozumel. Lebo niekedy nám chýbal otec – niekedy musel ísť ako rušňovodič do roboty. A vtedy sme boli všetci smutnejší. Ale dnes je tu s nami, tu pod stromčekom, sedí na svojom mieste oproti starej mame a teraz dvíha pohárik na prípitok. Mamy a ja – mimoriadne - si pripíjame „špeciálnym“ vianočným žltým, ľahavým nápojom, ktorý mama, jeho pôvodkyňa, nazvala „ajerkoňak“. Pijeme ho z „rodinného striebra“, malých, stopkatých štamprlikov, ktoré potom rozjarení jazykom vylizujeme. Aj ja sedím na svojom mieste, najbližšie pri stromčeku, lebo ja ako najmladší mám zase výsadu rozbalovať a rozdeľovať darčeky. Ale až po večeri. Sestričku ešte nemám, tá sa narodí až o šesť rokov, a tak budem takýto „dôležitý“ až takmer do odchodu na strednú školu.

Večera sa končí, použitý riad, príbory sú v kuchyni. Pred spaním ich ešte chlapi umyjú, aby sme na druhý deň, na Božie narodenie, mohli ísť všetci do kostola. A pod stromčekom nás ešte čakajú darčeky, alebo my čakáme na ne? To už neviem. Určite však viem, že aj vtedy, a nielen preto, že boli Vianoce, v tejto skromnej železničiarскеj rodine zavládla láska, najväčší dar narodeného Krista.

Dalimír Žiak, Dulice

Táto reflexia pochádza zo Žiliny v začiatkoch 50. rokov 20. storočia.

Pánom biskupom bol Fedor Fridrich Ruppeltd (nar. 1. júna 1886 v Liptovskom Mikuláši, zomrel a pochovaný je v Žiline 25. augusta 1979) a farárom bol Vladimír Mareňciak (narodil sa 3. septembra 1915 vo Vitálišovciach, zomrel a pochovaný je v Žiline 24 novembra 1978). Prvý – výrazná povojnová osobnosť ECAV na Slovensku, nekompromisný vo svojich zásadách s vyhraneným postojom pre spravodlivosť a pravdu za každého režimu, druhý – pragmatik, človek drobnej, no požehnanej práce. Oboja svojim životom a pôsobením zanechali na Slovensku, ale aj v evanjelickom zbore v Žiline výraznú a nezmazateľnú stopu, poznačili celú generáciu evanjelikov.

Oswienčim a Brezinka potrebuje naše pokánie

Zobrala som si dovolenku a šla som s manželom a niektorými ďalšími kazateľmi na farársku schôdzu, ktorá bola tentokrát nahradená návštevou bývalého koncentračného tábora: Oswienčimu a Brezinky v Poľsku.

Iste ste už počuli o nejakom koncentračnom tábore a o hrôzach, ktoré tam robili ľudia na iných ľuďoch. Konkrétne na Hitlerov rozkaz nemeckí a iní nacisti. Boli neuveriteľne krutí.

Mali sme sprievodkyňu, ktorá sama ako 6-ročné dievčaťko videla zvonka koncentračný tábor. Jej matka ju neraz poslala sledovať, čo sa tam deje. Samozrejme zvonka sa veľa vidieť nedalo, najviac vtedy, keď prišiel nový transport s väzňami.

V jednej chvíli povedala táto žena toto: „**Dobra je viac ako zla, ale keď sa dobro bojí, zvíťazí zlo a zlo je aj Oswienčim.**“

Jedným z takýchto vyhladzovacích táborov Židov, Rómov, Poliakov, homosexuálov či politicky nevhodných bol aj poľský Owienčim neďaleko Krakowa (nemecky Auschwitz) a Brezinka (nemecky Birkenau).

Oswienčim bol založený na rozkaz šéfa jednotiek SS, Heinricha Himmlera, a to 27. 4. 1940. Brezinka vznikla v októbri 1941. Prví väzni - väčšinou Poliaci, boli dovezení v júni 1940, aby boli použítí ako otroci.

Nad bránou Oswienčimu víta nápis: „ARBEIT MACHT FREI“ (Práca oslobodzuje). Najprv bol Oswienčim I. prevažne ako trestná kolónia. Nacisti využívali samotných väzňov ako pracovnú silu pri budovaní ďalších dvoch táborov.

Oswienčim II. slúžil hlavne ako „Tábor smrti“, čo bola kľúčová súčasť plánu nacistov na vyhladenie všetkých Židov v Európe alebo „Konečné riešenie židovskej otázky.“

Oswienčim III. bol táborom na nútené práce - väzni z tohto tábora pracovali najmä v gumárňach Buna. Väzňov priväzali nemeckí nacisti pravidelne. V Oswienčime boli budovy zvonka upravené. Bolo to také malé mestečko s poschodovými tehlovými domami a uličkami. Navonok boli hrozné iba ostnaté drôty s elektrickým vedením a tabuľami, že dotknúť sa ich je životu nebezpečné. Avšak vnútro jednotlivých domov sálalo smrťou aj po mnohých rokoch. Najrôznejšie miestnosti a cely ... niektoré ako betónové psie budy, v ktorých boli väzni napríklad štvornožky

aj niekoľko dní bez jedla. Brezinka bola strašná už na prvý pohľad: na veľkom priestranstve bolo asi 17 drevených barakov podobných konským stajniam. V každom z nich sa zmestilo až 1600 ľudí do trojposchodových postelí. V posteliach sa spalo po šírke posteľe.

Vystrieť si nohy počas ležania na posteli nebolo možné. Niekoľko väzňov muselo spať na jednej posteli - čo bola vlastne len tvrdá doska. V zime sa ľudia tísli k sebe, aby sa aspoň trochu zohriali vlastnými telami. V lete museli naopak znášať dusivú horúčavu. Stredom baraku (Brezinka) šlo chabé kúrenie. Ak niekomu bolo treba ísť na záchod, často použil misku, z ktorej inokedy jedával. Bola to vždy lepšia voľba, ako ísť na záchod do vzdialeného baraku s latrínami. Väzeň, ktorý by šiel v noci na záchod, mohol byť okamžite obvinený z úteku a následne zastrelený.

V Oswienčime a Brezinke hynuli ľudia denne. Boli nielen zavraždení. Zomierali aj od vyčerpania alebo podvýživy, alebo následkom týfusu či inej choroby. Ich oblečenie, aké po nich zostalo, bolo odovzdávané novým zajatcom. Ľudia, ktorých privádzali, boli oklamaní. Mysleli si, že idú začať nový život. Keď ich priviezli do tábora, boli rozdelení do niekoľkých skupín.

Deti nižšie ako 1,20m zabíjali nacisti automaticky: boli zastrelené matkám v náručíach alebo inak zavraždené. Lekári pod vedením neslávne známeho Jozefa Mengeleho vykonávali hlavne na dvojčatách neľudské experimenty. Dostávali krvné transfúzie, záhadné injekcie či očné kvapky, ktoré spôsobovali dočasnú alebo trvalú slepotu. Niektoré vykastrovali a mnohé utrpenie neprežili. Deti od 14 - 15 rokov boli „zachránené“ spolu aj so zdatnými dospelými.

Každý z väzňov mal vytetované číslo a väzenské šaty, na ktorých bol žltý či červený, či iný trojuholník podľa druhu väžňa. Väzeň musel vedieť vždy hlásiť svoje vytetované číslo po nemecky. Deti, ktoré svoje číslo nevedeli, alebo sa ešte nestihli naučiť naspamäť, boli zavraždené.

Osobné veci väzňov roztriedili a zrecyklovali. Mimoriadne cenné boli zlaté zuby. Ako si napísal veliteľ koncentračného tábora Hösse do svojich záznamov, niekedy to bolo denne aj 15 kg zlata, ktoré vytavili zo zubov zavraždených väzňov. Ľudské vlasy sa používali na vypchávanie matracov, neskôr sa našli aj koberce, ktoré boli urobené z vlasov.

Okuliare, topánky, šaty, kufre, riady, zubné kefky, hrebene a dokonca aj umelé končatiny boli zhromaždené v obrovskom množstve. Noví väzni prešli najprv cez stráž, ktorá určila, kto je schopný ísť na nútené práce. Neskôr posielali mnoho ľudí rovno do plynových komôr.

Komplex plynových komôr sa postupne rozrastal. Na konci vojny ho tvorili štyri

veľké budovy. V nich boli priestory, kde väzni odovzdávali svoje veci, ďalej samotné plynové komory a krematóriá.

Rodine poslali hocaký popol z krematória spolu so správou, že ich príbuzný zomrel na nejakú chorobu.

Život väžňa bol na nevydržanie: ráno o štvrtej budíček, toaleta, ktorá sa často nedala zvládnuť a dalo sa pri nej prísť aj o život, káva, ku ktorej sa dostali iba tí zdatnejší, 25 dkg suchého chleba, na obed skúpa polievka a večera chatrné neviem čo, či nič. Ľudia z prvých transportov sa dožívali 1-2-3 mesiace, neskôr už pri príchode bola selekcia podľa ľubovôle dozorcov doprava - doľava, život alebo okamžitá smrť.

Každodenne ťažká práca v lete alebo v zime, od rána do večera. Ak človek ochorel a šiel k lekárovi, dostal injekciu, ktorá ho okamžite zabila. Podobne už spomínané sprchy s cyklónom B. Zo začiatku nebolo isté, koľko taký človek toho cyklónu potrebuje na svoje usmrtenie. A tak sa prví pokusní ľudia trápili dvadsaťštyri a možno viac hodín v plyne počas pomalého umierania ... postupne sa dávky zvyšovali na také, že na usmrtenie vyše tisícky ľudí bolo treba iba zopár minút. Nacisti experimentovali, ako masovo vraždiť.

Obete sa zadusili plynom v špeciálnych komorách, ktoré vyzerali ako sprchy a potom ich mŕtvolky spálili v peciach, ktoré boli zhotovené osobitne na tento účel. Do pecí ich priväzali na vozíčkoch, aby sa spaľovanie urýchlilo. Boli i iné spôsoby vraždy: zastrelenie pri stene smrti, obesenie či nútenie, aby priateľ zabil priateľa či príbuzný príbuzného. Barák pri stene smrti mal okná prikryté doskami, avšak aj tak všetci jeho obyvatelia prežívali hrôzu častých popráv spoluväzňov.

V roku 1945 boli nacisti porazení. Vojaci, ktorí prišli do Oswienčimu, tam našli len 7 tisíc väzňov. Takmer 60 tisíc totiž nacisti prinútili pochodovať v mraze na západ. Tí, ktorí spadli alebo zaostali, boli zastrelení. Počas tohto pochodu smrti zahynulo 15 tisíc ľudí. Zverstvá v koncentračných táboroch sa robili zo začiatku tajne. Koncentračný tábor vyzeral navonok ako každá iná väznica ... no onedlho vedeli o vraždách mnohí. Väzni a aj ostatní.

O všetkých zverstvách sa môžete dočítať z mnohých zdrojov. Na návštevu Oswienčimu a Brezinky sa nedá zabudnúť.

Z čoho je mne osobne najviac smutno je to, že možno mnohí z tých, ktorí vraždili Židov sa možno považovali za kresťanov a možno nimi aj boli. A z čoho mi je smutno ešte viac je to, že v tom koncentračnom tábore nemal kto povedať tým, ktorí šli na smrť o Pánovi Ježišovi, o Jeho Láске. Že nedostali od človeka žiadnu pomoc a východisko a žiadne avízo o Pánovi Ježišovi, o Božom kráľovstve a o večnom živote.

Mnohí šli na smrť možno aj s tým vedomím, že ich tam poslali kresťania. Iste nebolo veľa takých ako Corie ten Boom so svojou sestrou, ktoré okrem toho, že samé boli väzenkyne (uväznené za to, že schovávali doma Židov) jedného koncentračného tábora, prinášali aj evanjelium a Pána Ježiša Krista. Aké smutné umieranie a aká beznádej musela byť v týchto koncentračných táboroch! Pre väzňov tam bola smrť a pre nás hriech. Vyznajme tieto hriechy, ktorých sme sa dopustili voči Židom pred Pánom Ježišom a prosme Ho o odpustenie. Žehnajme Židom vždy a všade tak, ako si to praje Pán Ježiš Kristus. Mimochodom, ja verím, že On sám predsa len šiel k tým ľuďom v týchto hrôzach, že im tam pomáhal, že sa im tam zjavoval aj v tých plynových komorách, tak podobne, ako keď šiel kázať do podsvetia a dával im i tam šancu prijať Ho.

V Talmude je napísané, že ktokoľvek zachráni jeden ľudský život akoby zachránil celý svet. V Božom Slove je napísané, že tak Boh miloval svet, že dal Svojho jediného Syna, aby zachránil každého, kto v Neho uverí a dal mu večný život.

Ako dobre, že máme Pána Ježiša, ktorý ako jediný, má schopnosť zachrániť všetkých a ako jediný má schopnosť odpustiť aj tento náš hriech.

Adriana Ondráčková, Žilina

Milí čitatelia!

Sestru Adrianu Ondráčkovú som poprosil, aby počas návštevy si robila poznámky a napísala svoje dojmy z návštevy v Oswienčime a Brezinke do nášho zborového časopisu. Som jej vďačný za jej postrehy a poznámky. Mňa osobne táto návšteva bývalého koncentračného tábora hlboko dojala. Doteraz som iba čítal alebo sledoval v televízii dokumenty a fakty z II. svetovej vojny. Pobyt v priestoroch bývalého koncentračného tábora mi ukázal tragédiu ľudského hriechu v celej svojej nahote a uvedomil som si, že toto by mal vidieť a zažiť každý človek. Mladí ľudia, nacionálne orientovaní ľudia a rôzne extrémisticky naladení zvlášť by si mali tieto priestory a históriu genocídy vyselektovaných ľudí prezrieť, aby sa už podobné zverské a nehumánne krivdy na ľudskom pokolení nezopakovali.

Oswienčim nie je tak ďaleko a za necelé dve hodinky autom sa tam pohodlne dostaneme. Pozývam Vás, milí čitatelia zborového časopisu, k návšteve tohto hrôzostrašného a pamätného miesta. Na jar, alebo v lete, by sme sa tam spolu mohli vybrať. Či už autami alebo autobusom. Stačí, ak svoj záujem o celodenný výlet, oznámite na fare. Pri 2-3 záujemcoch sa už pokúsime takýto výlet zorganizovať, prípadne by sme zobrali so sebou aj niektorých konfirmandov. Určite svoje rozhodnutie pre návštevu bývalého koncentračného tábora neolutujete.

Mgr. **Jozef Havrila**, ev. farár

Milí čitatelia!

V minulom čísle *Šumenia líp* sme v predstavenom článku spoločne „načreli“ do problematiky okrem iného aj spoločensky aktuálnej, do problematiky konca sveta v roku 2012. Nasledujúci článok chce byť pokračovaním v tejto téme. Poukazuje na to, prečo je čoraz viac ľudí presvedčených, že koniec sveta príde práve v tolko spomínanom roku 2012 (21. decembra). Najdiskutovanejší dôvod, ktorý smeruje k tomuto dátumu je ten, že v uvedený deň daného roku, sa končí povestný Mayský kalendár.

Koniec sveta v roku 2012? – pokračovanie

Mayský kalendár pravdepodobne vznikol ako výsledok precíznych a dlhodobých astronomických pozorovaní. Všetky časové obdobia, všetky dni, mesiace a roky mali svojich bohov. Božský náprotivok mali aj všetky číslice a niektoré dôležité čísla. Mayovia používali viacero paralelných kalendárnych systémov. Napríklad občiansky (slniečny) kalendár, *haab* s 365 dňami pozostával z 19 mesiacov, z ktorých 18 malo po 20 dní a posledný mesiac len 5. Alebo to bol posvätný kalendár *tzolkin* s 260 dňami zachytávajúci obdobie od počatia po narodenie. Ten častejšie používali obyčajní ľudia. Určoval plán obradného života a taktiež deň narodenia každého človeka sa posudzoval podľa *tzolkina*.

Čas hral v mayskej filozofii a v pohľade na svet kľúčovú úlohu. Mayom, Aztékom a iným národom strednej Ameriky neubiehal lineárne, ale v neustále sa opakujúcich cykloch. Ako nadšení astronómia boli starí Mayovia naklonení astrologickému cyklu, ktorému hovoríme *proces rovnodennosti*. Trvá približne 26 000 rokov, počas ktorých Zem tranzituje všetkými 12 znameniami zverokruhu. Podľa Mayov tento cyklus pozostáva z piatich kratších cyklov po 5 125 rokoch, pričom každý z nich Mayovia považujú za samostatný vek Sveta, resp. cyklus Stvorenia, ktorý bol údajne zničený jedným z piatich živlov: jaguárom, vetrom, dažďom, ohňom a vodou. Naš súčasný veľký cyklus, sa nazýva vek Piateho slnka. (Rôzne kozmológie sa však líšia v tom, či uzatvárame Piaty a otvárame Šiesty, alebo končíme Štvrtý a začíname Piaty.) Podľa Mayského kalendára Zem do tohto cyklu vstúpila 13. augusta 3113 pred Kr., a tak, keď sa k tomuto dátumu prirátá dĺžka trvania cyklu, teda 5125 rokov, vychádza, že jeho koniec bude presne **21. decembra 2012**.

Každý takýto vek Sveta pozostáva z 13 menších cyklov známych ako 13 baktunov alebo „dlhých dôb“. Každý baktun, ktorý trvá 394 rokov, t. j. 144 000 dní, bol špecifickou epochou Veľkého cyklu stvorenia, a niesol so sebou osobitný osud evolúcie tých, ktorí sa v tom - ktorom baktune inkarnovali. Zem a jej obyvatelia v súčasnom období prechádzajú 13. baktunským cyklom a jeho posledným obdobím (1618-2012). Tento cyklus je známy ako „triumf materializmu“ a „transformácia vecí“. Mayovia predpovedali, že tento posledný baktun bude časom veľkého zabúdania, keď sa veľmi vzdialime nášmu pocitu jednoty s prírodou a zažijeme niečo ako kolektívnu amnéziu. „*Naši predkovia vedeli, ako žiť v jednote s prírodou, sami so sebou i s vesmírom, ktorý nás obklopuje,*“ tvrdí znalec mayskej civilizácie Joseph Jochmans. „*No my sme tieto schopnosti stratili. Toto úzko súvisí s tým, čo sa už teraz deje, s ekologickými zmenami, s tým, čo sa deje v oceánoch a pod.*“

Mayský kalendár je dnes predmetom intenzívneho záujmu tisícov zvedavcov. V jeho ohnisku je, ako sme už spomenuli, najmä prelomový dátum 21. december 2012. Po tomto dni – ako tvrdia proroci skazy – sa všetko zmení. Sami Mayovia sa na takéto tvrdenia hnevajú a nesúhlasia s nimi. Podľa nich svet nekončí, iba sa premení. Dnes sme na vrchole éry, po ktorej nastúpi nový poriadok a ľudia budú žiť v harmónii s prírodou a celou planétou. Dnes už nežijeme vo svete Štvrtého Slnka, avšak do sveta Piateho Sveta sme ešte nedospeli. Toto je akýsi medzičas v očakávaní doby prechodu. Bude ho sprevádzať kolosálna globálna konvergencia, deštrukcia prostredia, sociálny chaos, vojna a postupné zmeny Zeme. To všetko je údajne zaznamenané prostou špirálovitou matematikou mayských kalendárov.

Mayskí „strážcovia dní“ nazerajú teda na 21. december 2012 nie ako na koniec sveta a zánik ľudstva, ale ako na dátum znovuzrodenia, na počiatok sveta Piateho Slnka. Je to začiatok novej éry označený bodom, v ktorom Slnko prekríži galaktický rovník a Zem sa postaví na účaríe s centrom Galaxie. Pri svojom východe v tento deň Slnko po 26 000 rokoch opäť vyjde v konjunkcii priesečníka Mliečnej cesty a roviny ekliptiky, čo je na oblohe charakterizované veľkým krížom z hviezd a planét. Tento kozmický kríž je stelesnený v posvätnom strome, Strome života, pripomínanom v rámci všetkých duchovných tradícií sveta. Mayskí pozorovatelia vravia, že toto postavenie voči srdcu Galaxie otvorí v roku 2012 kanál kozmickej energie, ktorá pretečie zemou, očistí ju a spoločne s ňou aj všetko, čo na nej žije, pričom to pozdvihne na vyššiu úroveň vibrácie. Tento proces sa už podľa nich začal, zmeny sa zrýchľujú a budú nabrať čoraz väčšiu rýchlosť.

Čaká nás totálny kolaps? Podľa tvrdenia niektorých pesimistov v deň, keď sa Slnko dostane do pozície, že zakryje stred Mliečnej cesty, teda práve 21. decembra 2012, budeme odrezaní od životodárnej kozmickej energie vyžarujúcej z čiernej diery, ktorá by mala byť pulzujúcim srdcom našej Galaxie. Preto čoraz väčší počet ľudí verí, že práve v tento deň sa život na našej planéte dostane ku kritickému bodu svojej existencie, ba že bude úplne zničený. Mnohí s týmto tvrdením prirodzene nesúhlasia. Napríklad Holly Gilbertová, solárna fyzikáčka z NASA, tvrdí, že „neexistuje žiadna vesmírna energia, ktorá by k nám prúdila zo stredu Galaxie a ktorá by mala byť takto zablokovaná. Mimochoďom, nedávne dokonalé prekrytie v tomto smere sa odohralo aj v roku 1998. Svetu sa nič nestalo a nie je dôvod neveriť, že by to tak nemalo byť i po 21. decembri 2012.“

Avšak protagonisti teórií o konci sveta tvrdia, že naša najbližšia hrozba je od nás vzdialená 149,5 milióna kilometrov. Tou hrozbou je Slnko. „Pri slnečných erupciách,“ vysvetľuje Gilbertová, „dochádza k uvoľneniu iba ťažko uveriteľného množstva energie. Je to, akoby v jedinom okamihu, vybuchli desiatky miliónov vodíkových bômb.“ Ale akokoľvek sú tieto erupcie obrovské, stále sú to iba počiatky a náznaky skutočného „hnevu“ Slnka. „Ide predovšetkým o materiál, ktorý je vymrštený preč zo Slnka, hovorí sa tomu erupcia hmoty zo slnečnej korony“, vraví Alex Young, solárny astrofyzik z NASA, a dodáva: „Miliardy a miliardy ton rozžeraveného plynu sa dostanú ďalej od Slnka a vydajú sa na cestu vesmírom rýchlosťou približne milión kilometrov za hodinu. V okolí Slnka sa vyskytujú slnečné vetry, čo sú cestujúce častice slnečnej atmosféry. Výron hmoty sa týmto materiálom prederie a vytvorí vlnu spôsobujúcu urýchlenie častí, ktoré sa nachádzajú v okolí hmoty z výtrysku. Problém je v tom, že tieto častice získajú rýchlo rýchlosť

blízku rýchlosti svetla. Dostanú sa tak prakticky kamkoľvek, v priebehu desiatok minút až hodín.“

Len čo by dorazili k zemi, vlna energetických častíc udrie na obiehajúce satelity a vyradí z prevádzky ich elektroniku. Následky takéhoto stretu by boli desivé. Len čo by sa vlna priblížila, narazila by hmota z koronárneho výtrysku do magnetického poľa našej Zeme. Magnetické pole nás chráni pred výtryskami hmoty. Táto prirodzená bariéra zvyčajne zabráni dopadu nabitých častíc na povrch tým, že ich rozprestrie okolo Zeme. Ale pokiaľ by bola koronárna erupcia dostatočne silná, dostal by sa tento šít Zeme až na hranicu svojich možností. Vypukli by geomagnetické búrky. Tie sú v podstate dočasným narušením zemského magnetického poľa nazývaného magnetosféra. Keď nabité častice zo Slnka narazia na magnetosféru, zachytia sa v jej poli. Tento súbor nabitých častíc a magnetosféry môžeme pozorovať v podobe auróry, čiže polárnej žiary. Ak by sa však polárna žiara objavila niekde v blízkosti nás, bude to predzvesť nadvládajúcej katastrofy. Prúd častíc, ktorý narazí do magnetosféry, spôsobí posun magnetického poľa Zeme. Tieto prúdy môžu spôsobiť kolísanie napätia, ale tiež to, že zlyhajú transformátory, čo postihne celú magnetickú sieť a spôsobí dlhodobý výpadok prúdu. Pokiaľ by sme dostali priamy zásah zo Slnka, elektrické vedenie by sa priam „usmažilo“.

Podľa poslednej správy Národnej akadémie vied USA by trvalo úplné zotavenie elektrickej siete 4 až 10 rokov, ale pokiaľ by tým boli postihnuté celé kontinenty, následky by boli hrozivé: nedostatok tepla a vody, hlad, rozpad finančného systému, následne chaos, anarchia, epidémie a pod.

Pokiaľ vezmeme do úvahy fakt, ako je pre nás zemská magnetosféra dôležitá, potom je dosť znepokojujúce že postupne slabne. V lete v roku 2007 astronómovia objavili zoslabenie magnetického poľa desaťkrát väčšie, než si kto dokázal predstaviť. Celá jedna stavba obrátená k Slnku sa dočasne úplne premiestnila pod vplyvom silného magnetického závanu zo Slnka. Nechala tak povrch Zeme úplne nechránený pred masívnym prílivom škodlivého žiarenia. Čo však, keď je toto oslabovanie magnetického poľa Zeme iba predzvesťou nasledujúcej radikálnej premeny?

Niektorí vyjadrili ná-
intenzity zemského
ľa môže byť začiat-
lovania Zeme.
tikov zamieňa túto
zorom, „kon-
Rennie, prispie-
Scientific Ameri-
ný a južný pól si
miesta. Predsta-
sa zrazu začne
nom smere. To sa
nestane. Poloha
lej Zeme zostane

zor, že oslabovanie
magnetického po-
kom tzv. prepó-
„Množstvo fana-
myšlienku s ná-
štatuje John
vatel časopisu
can, „že sever-
náhle vymenia
vujú si, že Zem
otáčať v opač-
však skutočne
kontinentov a ce-
taká, aká je.“

Avšak zmena magnetického poľa Zeme môže stále veľmi výrazne ovplyvniť náš život. Pri postupnom obracaní magnetického poľa nastane okamih, keď bude toto pole veľmi slabé. Keby sa tak stalo, malo by to pre nás zničujúci účinok, pretože cez oslabené magnetické pole Zeme budú mať snežné častice možnosť preniknúť oveľa hlbšie. Tieto častice potom narazia do stratosféry – vonkajšej časti atmosféry – a budú sa podieľať na vzniku dusičnanov, ktoré budú likvidovať ozón. Bez ochrany magnetosféry by každá ďalšia erupcia znamenala rozsiahly úbytok molekúl ozónu, čo by znamenalo poškodenie ozónovej vrstvy a následného zvyšovania množstva ultrafialového žiarenia. Následky by boli katastrofálne: zvýši sa počet chorých na rakovinu, rastlinami prestane prebiehať fotosyntéza a oceánsky planktón vymrie, čím by vyhynula väčšina morských živočíchov, ktorá je od neho závislá. Narušil by sa tým celý potravinový reťazec, čo by viedlo k hladomoru a zrúteniu nám známeho ekosystému. Vedci však konštatujú, že zmena magnetického poľa je úplne prirodzená a prebehla už 180-krát (v priemere raz za 400 000 rokov). Trvá jej niekoľko tisíc rokov, než sa naplno prejaví, nie je to teda záležitosť krátkodobá.

Momentálne teda nič nenasvedčuje tomu, že by sa malo udiť prepólovanie Zeme. „Rovnako tak ani snežné búrky nemajú vplyv na urýchlenie tohto procesu,“ podotýka Gilbertová. „Aj keby pri zmene pólu klesla intenzita zemského magnetického poľa k nule, čo sa pravdepodobne nestane, stále ešte máme atmosféru, ktorá nás ochráni pred prúdom nabitých častíc.“

Avšak sú tiež ľudia, čo zastávajú názor, že pokiaľ sa magnetické pole mení, súvisí to aj s jadrom Zeme. Práve vírivé otáčanie jadra, tvoreného roztaveným železom, podnecuje vznik magnetického poľa. Takže pokiaľ nám údaje z meraní magnetického poľa Zeme hovoria, že stále slabne, potom to môže znamenať, že sa niečo deje práve s jadrom. Znamenalo by to aj zmeny v dynamických silách prebiehajúcich v hlbokých útrobách planéty, resp. zmenu tlaku vnútri Zeme. Pokiaľ sa pod zemským povrchom hromadí tlak, zákonite sa raz musí dostať von. A jednou z ciest takéhoto uvoľnenia sú zemetrasenia. Podľa istej kontroverznej teórie by dokázal silný elektromagnetický prúd zo Slnka rozpútať silné zemetrasenia. „V podstate sa deje to,“ opisuje Lawrence Joseph, autor filmu Apokalypsa 2012, „že kov v zemskej kôre začne byť vodivý a bude pohlcovať elektromagnetickú energiu, čím sa destabilizuje kôra.“ Pokiaľ je táto teória správna, útok nášho Slnka by mohol v roku 2012 odštartovať zemetrasenia všade tam, kde zlomy v zemskej kôre obsahujú dostatočné množstvo kovu.

Tento nový prúd magnetického žiarenia by mohol narušiť rovnováhu síl, ktoré držia kontinentálne dosky na mieste. Výsledkom by bolo zemetrasenie spôsobené magnetizmom.

Ale i keby sme nejakým spôsobom dokázali prežiť ničivé zemetrasenia, nebolo by to podľa protagosnistov katastrofických scenárov to posledné, čo nás čaká.

Aké hrozby „máme ešte očakávať“? Čo nás v súvisi s rokom 2012 „neminie“? O tom si budete môcť prečítať v ďalšom čísle Šumenia líp, ktoré vyjde už v novom roku 2011.

Z časopisu Rozmer 3/2010
prevzala a spracovala Mgr. **Iveta Petrová**

Šištória

Zápisnica o kanonickej vizitácii, ktorú vykonal v cirkevnom zbore ev. a. v. nepsalskom, dňa 11. a 12. júna 1928 dôstojný pán Dr. Juraj Janoška, biskup Východného dištriktu cirkve evanjelickej a. v. na Slovensku.

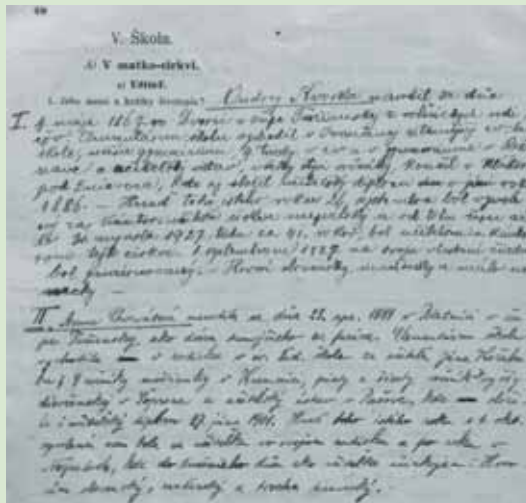
(pokračovanie z čísla 1/2010. Táto časť nám hovorí o evanjelickom cirkevnom školstve. Keďže podstatná časť súčasnej generácie už o cirkevnom školstve vie veľmi málo alebo takmer nič, uverejňujeme zo zápisnice všetky záznamy o školách v matkocirkvi i na filiách. Text je v pôvodine. Z archívnych materiálov pripravil Mgr. J. Havrila, zb. farár - senior.)

str. 48 - Škola. A) V matkocirkvi.

a) Učiteľ.

I. Jeho meno a krátky životopis?

I. Ondrej Kvorka, narodil sa dňa 4. mája 1867 vo Dvorci v župe Turčianskej z roľníckych rodičov. Elementárnu školu vychodil v Ivančinej v tamojšej ev. ľud. škole, nižšie gymnázium, 4. triedy, v ev. a. v. gymnaziume v Rožňave a učiteľský ústav, všetky štyri ročníky, končil v Kláštore

pod Znievom, kde aj složil učiteľský diplom v júni roku 1886. - Hneď toho istého roku 26. septembra bol vyvolený za kántor-učiteľa cirkve nepsalskej a od toho času až do 31. augusta 1927, teda za 41 rokov, bol učiteľom a kántorom tejto cirkve. 1. septembrom 1927 na svoju vlastnú žiadosť bol penzionovaný. - Hovorí slovensky, maďarsky a málo nemecky.

II. Anna Chorvátová narodila sa dňa 23. apr. 1881 v Blatnici v župe Turčianskej ako dcéra tamojšieho ev. farára. Elementárnu školu vychodila v rodisku v ev. ľud. škole za učiteľa Jána Kožehubu; 4 ročníky meštianky v Kremnici, piaty a šiesty ročník... (do zápisnice svojou rukou dopísala A. Chorvátová) vyššej dievčenskej v Šoprone a učiteľský ústav v Prešove, kde som složila i učiteľský diplom 27. júna 1901. Hneď toho istého roku s 1. okt. vyvolená som bola za učiteľku vo svojom rodisku a po roku v Nepsaloch, kde do dnešného dňa ako učiteľka účinkujem. Hovorím slovenský, maďarský a trocha nemecký.-

str. 49

2. Či má zákonnú uspôsobilosť? V ktorom ústave a kedy si ju zadovážil?

I. Zákonnú uspôsobilosť má; zadovážil si ju dňa 26. júna 1886 v Kláštore pod Znievom.

II. Zákonnú uspôsobilosť má; zadovážila si ju 27. júna 1901 v Prešove a 22. augusta v Turč. Sv. Martine pred komisiou čsl. št. ústavu učiteľského - z Baň. Bystrice.

3. V ktoré hodiny a akým predmetom vyučuje mládež? S akým výsledkom? Dľa ktorých príručných kníh? V akom odvetví obzvlášťne vývodí?

I. Vyučoval v II. triede každodenne pred i popoludní všetkým predmetom predpísaným pre ľudovú školu, podľa posúdenia škol. inšpektora ako aj dekana s výsledkom veľmi dobrým. - V školskom roku 1927/8 ako penzionovaný,- keďže je stanice

uprázdnená - dobrovoľne vyučuje, ak len v predpoludňajších hodinách. - Vyučuje dľa učebníc výlučne aj cirk. vrchnosťou aj štátom, poľažne ministerstvom školstva aprobovaných.-

II. Vyučuje v I. triede každodenne pred - i popoludní všetkým predmetom predpísaným pre ľud. školu, podľa posúdenia škol. inšpektora s výsledkom veľmi dobrým. - Vyučuje dľa učebníc cirk. vrchnosťou a štátom, poľažne ministerstvom školstva aprobovaných.-

4. Či sa výlučne s vyučovaním zaoberá? Ak náhodou je kántorom a zápisníkom, či má zato osobitný a koľký plat? Či má pomocníka? Kto je? V akom pomere stojí k predstavenému? Či učiteľ s kňazom a obcou v pokoji a v jednomyslnosti nažíva? Ak nie, prečo nie?

I. Zaoberá sa výlučne vyučovaním. Je aj kántorom a cirkevným zapisovateľom.- Ako kántor má osobitný plat, ktorý ročite vynáša asi 4-5000 korún čl.; ako zapisovateľ platu nemá. V úradnom styku s cirk. predstavenstvom stojí v pomere dobrom, s kňazom nažíva v pokoji, ako aj s celou cirkvou.-

II. Zaoberá sa výlučne vyučovaním. S predstavenstvom stojí v pomere dobrom, taktiež i s obcou.

str. 50

b/ Žiactvo.

1. Počet školopovinných dietok (6-12 ročné). Počet skutočne chodiacich do školy. Čas vyučovania trvá? Kedy a ako vydržiava sa výročitá zkuška?

Počet školopovinných detí od 6-12 roku je spolu aj s dulickýma (Dulice priškolená obec) 63.- Z týchto skutočne chodí do školy 62, a tak jedno školu nenavštevuje a to preto lebo je poloblbé.- Čas vyučovania trvá od 1. septembra do 28. júna. - Výročitá zkuška býva v dňoch od 24. - do 28. júna v niektorý deň.

2. Či rodičia riadne posielajú dietky do školy? Proti nedbanlivým rodičom ako sa pokračuje? Ktoré sú hlavné príčiny zameškávania školy? A ako by sa dali odstrániť?

Rodičia riadne posielajú dietky do školy.- Nedbanliví rodičia bývajú patričnou vrchnosťou pokutovaní, čo je ale zriedkavé. - Hlavné príčiny meškania školy sú choroba, chudoba, (nedostatok obuvi, odevu v zimnom čase) a pre dulické deti najmä špatné počasie.- Ale i takto býva vymeskaných dní priemerne v roku 3-4%.-

str. 51

3. Koľko tried má škola? - Škola má dve triedy; v triede I. sú umiestnené nateraz dva (1-2) ročníky a v triede II. 4 ročníky.

4. Či je škola zaopatrená zákonom predpísanými prostriedkami? Týchto soznam. Či má škola osobitné základiny? Či dietky zaopatrené sú učebnými knihami a školskými potrebami? Či sa prísne zachováva gen. cirkvou alebo štátom vydaný učebný plán? Či sú učebné knihy cirkevnou alebo štátnou

vrchnosťou potvrdené, ak áno, kedy? Keď nie, na akom základe sa dľa nich učí? - Škola je zaopatrená predpísanými prostriedkami.- Pre výzdobu má 10 kusov obrazov; pre jazyk vyučovací 14 kusov, pre počty a ... 25 kusov, pre zemepis a dejepis 27, pre prírodopis 102, pre silozpyt 72 kusov učeb. pomôcok. Škola základiny nemá. Dietky sú zaopatrené učebnými knihami a pomôckami. Učebný plán sa zachováva. Knihy sú cirkevnou i štátnou vrchnosťou potvrdené.-

5. Či sa v telocviku, štepárstve, v pestovaní stromov vyučujú dietky? Či k tomuto cieľu je primeraný priestor? Telocvičňa a stromová škôlka? – *Dietky sa vyučujú v prostom cvičení na školskom dvore v pestovaní stromov, na koľko je to možno v učiteľovej záhrade, lebo škola ani telocvične, ani stromovej škôlky nemá.*

6. Či má škola predpísané školské denníky, výkazy? Či má žiacku a učiteľskú knižnicu? V koľko výtiskoch? – *Škola má všetky predpísané školské denníky, výkazy a iné tlačivá; má tiež žiacku a učiteľskú knižnicu. – Žiacka knižnica obsahuje 131 kníh a učiteľská 20 kníh.*

str. 52

7. Či jest tak zvaná opakovacia škola? Koľko žiakov? – *Opakovacia škola v predošlých školských rokoch bývala priemerne s 25-30 deťmi; tohto školského roku avšak pauzuje, keďže je I. učit. stanica uprázdnená.*

8. Jestli je v obci štátna, obecná alebo iného vierovyznania škola, ev. dietky do nej chodiace vyučujú sa riadne vo svojom náboženstve? Skrze koho? V koľko týždenných hodinách? V akých skupinách a z akých kníh? – *V obci je aj kat. škola, ale do nej nechodí ani jedno ev. dieťa, ako aj do evanj. školy ani jedno katolícke.*

9. V akom období navštevuje dekan školu? Škôldozorca kedy a s akým výsledkom koná návštevu svoju? Kňaz navštevuje školu, ak áno, v akom období? – *Dekan navštevuje školu len na skúšku. – Škôldozorca navštívil školu posledne 3. febr. 1927, s výsledkom veľmi dobrým. Kňaz školu navštevuje z času na čas.*

str. 53

c/ Školská budova.

V akom stave sa nachodí, ako byt učiteľov tak aj k vyučovaniu slúžiace miestnosti? Či učebná sieň nie je tesná? Vlhká? Tmavá? Či prípadné opravy alebo znovu vystavenie ne je potrebné? – *Školská budova sa nachodí v stave obstojnom. Učebňa triedy II. nateraz zodpovedá i čo do počtu žiakov; učebňa triedy I. je tesná, vlhká, a tmavá. – Rozšírenie učebni pri nastávajúcej 8. ročnej školskej dochádzke je neomýlné potrebné.*

d/ Plat učiteľov.

Doslovný odpis z vokátora. Či učiteľ riadne dostáva svoj plat? Učebné je štátom vymenené? Či je učiteľská vdova alebo siroty? Či sbor v prospech týchto okrem štátnej penzie dáva niečo? Vypočítať vekové podvýšky a doplnky platu od štátu. – *Stanica triedy II. je na tento čas uprázdnená; bývalý učiteľ a kántor Ondrej Kvorka má mesačne Kčs. 2300 penzie.*

II. Učiteľka I. triedy Anna Chorvátová dostáva mesačného platu od štátu po stiahnutí kolkovného, dane a penz. príspevku 1928 Kčs. a od cirkvi ročitých 480 Kčs.; čo spolu učiní po stiahnutí penz. príspevku: 24636 Kčs.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Milodary

Miroslav Hlinka B 5, Ivan Hlinka N 5, Margita Ďanovská N 5, Miloslav Horník B 5, Rút Kršková D 5, rod. Mareťová a Filová Ž 10, rod. Končeková N 10, Marta Poloncová N 5, rod. Moricová N 5, Anna Gallová F 10, Ján Gallo F 5, Ema Paulovičová F 10, rod. Šavlová F 10, Anna Švábiková Ď 5, Anna Šmálová Ď 5, Oľga Strišková s rod. N 20, rod. Somorová N 10, Júlia Šípková N 5, rod. Lučanská a Miková D 10, Jozef Rišian Ž 10, Emília Žalmanová N 5, rod. Svoreňová N 10, Mária Kňazková s rod. N 10, Anna Plicová N 10, rod. Timková Ž 10, Mária Bartošová Ž 10, Slávka Zjarová N 5, Drahoslava Čierna Ž 5, Božena Marčíciaková Ž /č.22/ 5, rod. Ciklaminiová Ž 10, rod. Krajčová Ž 10, rod. Rišianová Ž /č.276/ 10, rod. Jamříšková Ž 10, rod. Kalnická Ž (č.320) 5, Marta Šimková N 5, Dagmar Bajanová Příbovce 5, Ľubica Oravcová N 5, Miroslava Joklová MT 5, Anna Frolová MT 5, Jozef Klúčiar s rod. Ď 10, Otilia Bernátová Ž 5, rod. Kralovanská B 5, Anna Medved'ová B 5, Miloš Kučera B 5, rod. Jána Kopasa B 5, rod. Feriančíková B 10, rod. Jozefa Huleja B 10, Blažena Vaňková B 5, Zdenko Kováčik s rod. B 10, Jozef Rusnák st. B 5, Marta Kucháriková B 5, Emil Haľamček B-D 10, Marta Froľová D 5, rod. Strišková B 5, Danka Kováčiková B 10, Jolana Bernátová s rod. B 5, Bohumil Jesenský D 5, rod. Klúčiarová F 5, rod. Pavla Ďurdíka F 10, Janka Matejová F 5, rod., Kubizňová a Herčúťová B-D 10, rod. Moricová a Veterníková N 10

„Štedrého darcu miluje Boh!“

V matrike sme zaznamenali

(od vydania min. čísla Šum. líp - 4. štvrťrok)

So smútkom v srdci, ale s nádejou vzkriesenia sme sa rozlúčili:

17.11.2010 Ondrej Jankovič B, 77 r.

18.11.2010 Emília Kurhajcová, r. Šluhová D, 85 r.

„Blažoslavení sú mŕtvi, ktorí odteraz v Pánu umierajú! Áno, hovorí Duch, nech si odpočinú od prác, lebo ich skutky idú za nimi.“ Zj 14, 13

Jubilanti:

90 r. Emília Rišiaňová Ž

85 r. Mária Bartošová Ž, Alžbeta Thomková D, Mária Laudová Ž

80 r. Zuzana Kalnická Ž, Božena Čabudová Ž, Adela Matejčíková D, Anna Bizíková B, Jozef Taraba N, Emília Balková B

75 r.. Anna Sumková B, Emil Polonec Ž, Ján Rumpel Ž, Jaroslav Polonec Ž, Nadežda Ďanovská Ď, Oľga Strišková N, Anna Rusnáková B

70 r. Jozef Zachar Ž, Ján Majtán Ž, Dušan Šplho Ď,

65 r. Viera Šimková B, Anna Rol'ková Ž

60 r. Anna Martinčeková N, Želmíra Poloncová Ž, Jozef Polonec Ž, Milan Bartoš Ž, Rudolf Hulej Ž, Milina Sauchová B, Ivan Ďanovský Ď

Jubilantov pozdravujeme a prajeme im mnoho Božieho požehnania a potešenia do ďalších dní a rokov života.

**„Ale ja Tebe dôverujem, Hospodine. Hovorím: Ty si môj Boh!
V Tvojej ruke sú moje časy...“ Ž 31, 15 - 16**

Rozpis služieb Božích

- 24.12.2010 Štedrý večer N=17,00
25.12.2010 1. slávnosť vianočná N=9,45 Ž=11,00
26.12.2010 2. slávnosť vianočná N=9,45 B=11,00 (po sl. B. VP)
31.12.2010 Silvester - závierka občianskeho roka N=15,30
01.01.2011 Nový rok N=9,45 B=11,00
02.01.2011 Nedeľa po Novom roku N=9,45 Ž=11,00
Đanová: Več. Pánova 8,00, po Več. P. služby Božie 8,45
06.01.2011 Zjav. Kr. Pána N=9,45 B=11,00
09.01.2011 1. po Zjavení N=9,45 Nedeľa misie s programom mladých; F=14,30
Đ=15,30
16.01.2011 2. po Zjavení N=9,45 Ž=11,00
23.01.2011 3. po Zjavení N=9,45 B=11,00 (filiálny výr. konvent v Belej)
30.01.2011 4. po Zjavení N=9,45 Ž=11,00 (v Necpaloch po sl. B. zasad. presbyt.)
06.02.2011 5. po Zjavení N=9,45 (výročný zborový konvent)
13.02.2011 6. po Zjavení N=9,45 B=11,00 F=14,30 Đ=15,30
20.02.2011 Nedeľa Deviatnik N=9,45 Ž=11,00
27.02.2011 N. po Deviatniku N=9,45 B=11,00
06.03.2011 Predpôstna N=9,45 Ž=11,00
13.03.2011 1. pôstna N=9,45 B=11,00 F=14,30 Đ=15,30
20.03.2011 2. pôstna N=9,45 Ž=11,00
27.03.2011 3. pôstna N=9,45 B=11,00
03.04.2011 4. pôstna N=9,45 Ž=11,00
10.04.2011 5. pôstna: Smrtná (Pašie) N=9,45 F=14,30 Đ=15,30
17.04.2011 6. pôstna: Kvetná (Pašie) N=9,45
21.04.2011 Zelený štvrtok - sl. B. s Več. P. Ž=16,30 B=18,00
22.04.2011 Veľký piatok (Pašie) N=9,45 (po sl. Božích Več. Pánova)
24.04.2011 1. slávnosť veľkonočná N=9,45

Zasadenie presbyterstva - 30.01.2010 Necpaly (po sl. Božích)

Pôstne večierne: streda B=16,00 N=17,00

štvrtok Đ=16,00 Ž=17,00

(Pôst. večierne začínajú po 1. pôstnej nedeli)

Večera Pánova:

Necpaly 13.03.2011 v zborovej sieni 9,00

27.03.2011 v zborovej sieni 9,00

22.04.2011 v kostole po sl. Božích

Belá 26.12.2010 po sl. Božích

21.04.2011 18,00

Đanová 02.01.2011 8,00

Folkušová 10.04.2011 14,30

Žabokreky 21.04.2011 16,30

Stretnutie pri čaji (RoS) podľa oznámenia

Stretnutie žien: podľa oznámenia

Biblické hodiny mládeže - podľa oznámenia

Biblická hodina dospelých - utorok (pred spevokolom 17,00)

**Novoročné
stretnutie detí
a mládeže
- Necpaly
2.1.2011
o 15,30**

Chlieb náš každodenný

Bola raz jedna staršia pani, ktorá trávila väčšinu dňa modlitbami. Jedného dňa začula Boží hlas, ktorý jej hovoril: „Dnes ťa prídem navštíviť.“ Predstavte si radosť a hrdosť starency. Začala upratovať a čistiť, zamiesila cesto a piekla koláče. Potom sa vyobliekala do svojich najkrajších šiat a čakala príchod Boha.

Po chvíli ktosi zaklopal. Starenka utekala otvoriť, ale bola to len jej suseda, ktorá si prišla požičať trošku soli. Starenka ju poslala preč: „Pre Božiu lásku, ihneď odíď, ja teraz nemám čas na také taľafatky! Čakám Boha, má prísť ku mne na návštevu! Chod' preč!“ A zabuchla úbohej susede dvere pred nosom.

O niečo neskôr znovu niekto zaklopal. Starká hodila očkom do zrkadla, upravila sa a utekala otvoriť. Ale ktože to bol? Chlapec zakrútený do priširokého kabáta, ktorý predával lacné gombíky a mydlá. Starká vybuchla: „Ja teraz čakám dobrého Boha. Vôbec nemám čas. Príď inokedy!“ A zatresla pred chudákom chlapcom dvere.

Krátko na to sa znovu ozvalo klopanie na dvere. Starenka otvorila a pred sebou uvidela otrhaného starca.

„Milá pani, prosím, dajte mi aspoň kúsok chleba ... A keby ste mi dovolili oddýchnuť si na chvíľočku, tu, na schodíkoch vášho domu,“ prosíkal úbožiak.

„Ó, nie! Dajte mi pokoj! Ja čakám na Boha! A preč z mojich schodov!“ – povedala rozhnevaná starká. Chudobný stavec krivkajúc odišiel a starenka si znovu sadla a vyčkávala príchod Boha. Deň plynul, hodina za hodinou. Prišiel večer a Boha nikde. Starenka bola hlboko sklamaná. Napokon sa rozhodla ísť spať. Ihneď zaspala a začalo sa jej snívať.

Vo sne sa jej zjavil dobrý Boh a povedal jej: „Dnes som ťa trikrát prišiel navštíviť, a trikrát si ma odmietla.“

Bruno Ferrero: **Pastierova flauta**

„Do svojho vlastného prišiel, a Jeho vlastní Ho neprijali. Ale tým, čo Ho prijali, dal moc stať sa dieťkami Božími, tým, čo veria v Jeho meno.“ J 1,11

ŠUMENIE LÍP

Časopis ev. a. v. cirkevného zboru v Necpaloch.

Vydáva: Ev. a. v. cirkevný zbor NECPALY. Pripravuje redakčný kruh. Zodpovedný redaktor: Mgr. Jozef Havrila, ev. farár.

Jazyková úprava: PhDr. Danica Sumková, Mgr. Lubica Hlinková. Vychádza štyrikrát do roka. Časopis nepredávame, ale vďačne prijímeme každý dar na jeho vydávanie. Prosíme Vás aj o príspevky, úvahy, svedectvá a nápady.

Grafická úprava: DOBROVOLNÝ & synovia, s.r.o., Dolné Vrutky, e-mail: idobrovolny@marticonet.sk

Tlač: Vegaprint - Mošovce

Adresa redakcie: Ev. a. v. farský úrad, Necpaly 39, 038 12, tel.: 4296 104

e-mail: efu_necpaly@gaya.sk, necpaly@ecav.sk

www.efu_necpaly.gaya.sk

REGISTRAČNÉ ČÍSLO: 007/1997.